

Η

ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

3^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της στις 14 Ιουλίου 2022 με την εξής σύνθεση: Μιχαήλ Διαθεσόπουλος, Πρόεδρος, Σωτηρία Σταματοπούλου, Εισηγήτρια και Μαρία Βύρρα, Μέλη.

Για να εξετάσει την από 6.6.2022 με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ. 814/7.6.2022 Προδικαστική Προσφυγή του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...» (εφεξής η «προσφεύγουσα»), που εδρεύει στην ..., επί της οδού ... αριθμ. ..., όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Κατά του ..., ... (εφεξής η «αναθέτουσα αρχή»), που εδρεύει στην ..., οδός ... αριθμ. ..., όπως εκπροσωπείται νόμιμα.

Του παρεμβαίνοντος οικονομικού φορέα «...», ως ασκούντος ατομική επιχείρηση καθαρισμού με τον διακριτικό τίτλο "...", που εδρεύει στην ..., οδός ..., αριθμ. ..., , (εφεξής «ο παρεμβαίνων»), όπως νομίμως εκπροσωπείται.

Με την υπό κρίση Προδικαστική Προσφυγή της, η προσφεύγουσα αιτείται την ακύρωση της, *κοινοποιηθείσας την 26-5-2022 μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ*, υπ' αριθμ. **54254/26-05-2022** απόφασης του Γενικού ..., με την οποία κατ' αποδοχή των Πρακτικών με αριθμ. 1-4 και 7-9 και κατά μερική έγκριση των Πρακτικών με αριθμ. 5 και 6 της Επιτροπής του Διαγωνισμού, αποφασίστηκε η απόρριψη της προσφοράς της προσφεύγουσας και η αποδοχή της προσφοράς της παρεμβαίνουσας επιχείρησης «...», που αναδείχθηκε προσωρινή ανάδοχος της δημοπρατούμενης σύμβασης.

Η συζήτηση άρχισε αφού το Κλιμάκιο άκουσε την Εισηγήτρια, Σωτηρία Σταματοπούλου.

**Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα
Σκέφτηκε κατά τον Νόμο**

Αριθμός Απόφασης: 1173 /2022

1. Επειδή για την άσκηση της προσφυγής καταβλήθηκε, πληρώθηκε και δεσμεύθηκε το νόμιμο παράβολο, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 363 παρ. 1 του ν. 4412/2016 και 5 παρ. 1 του π.δ. 39/2017 (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό ..., την από 6-6-2022 ηλεκτρονική απόδειξη πληρωμής της Τράπεζας Alpha Bank, καθώς και την εκτύπωση από τη σελίδα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών με την ένδειξη «δεσμευμένο»), ποσού 2.178,00€, υπολογιζόμενο επί της εκτιμώμενης άνευ ΦΠΑ αξίας της σύμβασης, ήτοι €435.483,88.

2. Επειδή με την υπ' αριθμ. ... και με αριθμ. πρωτ. ... Διακήρυξη της Γενικής Διεύθυνσης ..., προκηρύχθηκε ανοικτός δημόσιος ηλεκτρονικός διαγωνισμός με αντικείμενο τη σύναψη σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαρισμού των κτιρίων του Υπουργείου ..., για χρονικό διάστημα δύο (2) ετών από την υπογραφή της, με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής, συνολικής εκτιμώμενης αξίας 653.225,81€, άνευ Φ.Π.Α., συμπεριλαμβανομένου δικαιώματος προαίρεσης - παράτασης της διάρκειας της υπό ανάθεση σύμβασης έως ένα (1) έτος. Η εκτιμώμενη αξία της υπό ανάθεση σύμβασης, μη συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος προαίρεσης, ανέρχεται σε **435.483,88€, άνευ Φ.Π.Α.** Σύμφωνα με το άρθρο 1.3 της Διακήρυξης, αντικείμενο της σύμβασης είναι η παροχή υπηρεσιών καθαρισμού κτιρίων για τις ανάγκες των Υπηρεσιών του Υπουργείου Εξωτερικών, επί των οδών: 1. ..., 2. ..., 3. ..., 4. ..., 5. ..., 6. ..., 7. ..., 8. ..., 9. ..., 10. ... (...) – ... Οι παρεχόμενες υπηρεσίες καθαρισμού των άνω δέκα κτιρίων, τα ωράρια, και οι λοιπές ειδικές απαιτήσεις, περιλαμβάνονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ (I) «Τεχνικές Προδιαγραφές – Πίνακας Συμμόρφωσης», το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της Διακήρυξης.

3. Επειδή η προκήρυξη της σύμβασης απεστάλη για δημοσίευση στην Υπηρεσία Εκδόσεων της ΕΕ στις 22-4-2021, το δε πλήρες κείμενο της Διακήρυξης καταχωρήθηκε στο ΚΗΜΔΗΣ την 22-4-2021 με ΑΔΑΜ ..., καθώς και στη διαδικτυακή πύλη του ΕΣΗΔΗΣ, όπου ο προκείμενος διαγωνισμός έλαβε συστημικό αριθμό ...

4. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρ. 1.5 της Διακήρυξης, ως καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών ορίστηκε η 15^η Μαΐου 2021 και ώρα 15:00 μ.μ., ενώ ως ημερομηνία διενέργειας της διαγωνιστικής

Αριθμός Απόφασης: 1173 /2022

διαδικασίας ορίστηκε η 20^η Μαΐου 2021 και ώρα 10:30 π.μ., οπότε και έλαβε χώρα η ηλεκτρονική αποσφράγιση των (υπο)φακέλων με την ένδειξη «Δικαιολογητικά συμμετοχής – Τεχνική προσφορά» των συμμετεχόντων οικονομικών φορέων. Στη σχετική διαγωνιστική διαδικασία μετείχαν υποβάλλοντας προσφορά δεκαπέντε (15) οικονομικοί φορείς, συμπεριλαμβανομένης και της προσφεύγουσας εταιρείας «...», ως κάτωθι:

- 1) ...
- 2) ...
- 3) ...
- 4) ...
- 5) ...
- 6) ...
- 7) ...
- 8) ...
- 9) ...
- 10) ...
- 11) ...
- 12) ...
- 13) ...
- 14) ..., και
- 15) ....

Μετά την ολοκλήρωση της αξιολόγησης των δικαιολογητικών συμμετοχής και των τεχνικών προσφορών των συμμετεχόντων από την αρμόδια Επιτροπή του Διαγωνισμού (Πρακτικά με αριθμ. 1 έως 6), με το υπ' αριθμ. πρωτ. 124817/17.11.2021 έγγραφο της Υπηρεσίας, ορίστηκε ως ημερομηνία αποσφράγισης των οικονομικών προσφορών η **23η Νοεμβρίου 2021 και ώρα 12:00 π.μ.** Η αξιολόγηση των οικονομικών προσφορών και η κατάταξή τους κατά σειρά μειοδοσίας ολοκληρώθηκε από την Επιτροπή με τη σύνταξη του **Πρακτικού με αριθμ. 9.**

Ειδικότερα, με το από 30-11-2021 **Πρακτικό με αριθμ. 9**, η Επιτροπή του Διαγωνισμού προέβη στην αξιολόγηση των οικονομικών προσφορών οκτώ (8) οικονομικών φορέων, των οποίων οι τεχνικές προσφορές και τα δικαιολογητικά συμμετοχής είχαν κριθεί πλήρη και σύμφωνα με τους όρους και τις απαιτήσεις της οικείας Διακήρυξης (σύμφωνα με τα προηγηθέντα και με

Αριθμός Απόφασης: 1173 /2022

αριθμ. 1, 2, 3, 4, 5 και 6 Πρακτικά της Επιτροπής), μεταξύ των οποίων και της προσφεύγουσας «...». Αναφορικά με την οικονομική προσφορά της προσφεύγουσας, η Επιτροπή του Διαγωνισμού με το επίμαχο υπ' αριθμ. 9 Πρακτικό της, εισηγήθηκε την απόρριψή της, με την ακόλουθη αιτιολογία:

“Ο οικονομικός φορέας «...» αναφέρει με σαφήνεια στην οικονομική προσφορά του τον τρόπο πληρωμής όπως περιγράφεται στην Παράγραφο 5.1 της οικείας Διακήρυξης και, επιπλέον, αποδέχεται ρητώς τον προβλεπόμενο στο Παράρτημα ΙΙ (Υπόδειγμα Οικονομικής Προσφοράς) όρο, σύμφωνα με τον οποίο: «Οποιαδήποτε μεταβολή στην ισχύουσα εργατική νομοθεσία που διέπει την παρούσα διακήρυξη/σύμβαση αφενός είναι δεσμευτική για τον ανάδοχο ο οποίος και οφείλει να εφαρμόσει τις τυχόν αλλαγές άμεσα, αφετέρου δεν δύναται σε καμία περίπτωση η μεταβολή αυτή να προκαλέσει οποιαδήποτε πρόσθετη οικονομική επιβάρυνση για την αναθέτουσα αρχή».

Μετά από την αξιολόγηση της οικονομικής προσφοράς συνάγεται ότι:

- το κονδύλι «ΥΨΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΕΝΟΥ ΠΟΣΟΥ ΠΑΣΗΣ ΦΥΣΕΩΣ ΝΟΜΙΜΩΝ ΑΠΟΔΟΧΩΝ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΣΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟ (Κόστος μισθοδοσίας)», ύψους **12.938,30 € ανά μήνα**, που ο οικονομικός φορέας «...» δηλώνει για τα κτίρια του Υπουργείου Εξωτερικών (σύμφωνα με τις απαιτήσεις ΣΤ.12 και ΣΤ.16 της Ενότητας ΣΤ' «ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ» του Παραρτήματος Ι «ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ – ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ» της Διακήρυξης ...) **υπερβαίνει** το αντίστοιχο κονδύλι, ύψους **12.630,48 € ανά μήνα**, όπως το έχει προσδιορίσει η Επιτροπή σύμφωνα με τον ΠΙΝΑΚΑ Δ : ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΕΡΓΟΔΟΤΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ και

- το κονδύλι «ΥΨΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΙΣΦΟΡΩΝ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΣΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟ», ύψους 2,964.47 € ανά μήνα, που ο οικονομικός φορέας «...» δηλώνει για τα κτίρια του Υπουργείου Εξωτερικών (σύμφωνα με τις απαιτήσεις ΣΤ.12 και ΣΤ.16 της Ενότητας ΣΤ' «ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ» του Παραρτήματος Ι «ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ – ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ» της Διακήρυξης ...) υπολείπεται του αντίστοιχου κονδυλίου, ύψους 3.151,67 € ανά μήνα, όπως το έχει προσδιορίσει η Επιτροπή σύμφωνα με τον ΠΙΝΑΚΑ Δ': ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΕΡΓΟΔΟΤΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ.

Αριθμός Απόφασης: 1173 /2022

Επομένως, η οικονομική προσφορά του δεν καλύπτει το ελάχιστο εργοδοτικό κόστος, όσον αφορά τις ασφαλιστικές εισφορές και κρίνεται μη αποδεκτή.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Ο οικονομικός φορέας «...», στον πίνακα του άρθρου 68 του ν. 3863/2010 (ΦΕΚ 115 Α'), που συνυπέβαλε στην οικονομική προσφορά του, δηλώνει αορίστως: «Οι ειδικές εργασίες καθαρισμού όπως αυτές αναφέρονται στον πίνακα συμμόρφωσης Α/Α 6.1 θα εκτελούνται από προσωπικό (εξωτερικό συνεργείο περιοδικών καθαρισμών της εταιρείας) πέραν του ελάχιστου προβλεπόμενου ανά κτήριο αριθμού όπως αναφέρεται ανωτέρω». Οι δηλούμενες «ειδικές εργασίες» δεν αξιολογούνται από την Επιτροπή για τους λόγους που αναλυτικά αναφέρονται στην Ενότητα III του παρόντος”.

Ήτοι η Επιτροπή του Διαγωνισμού στο προαναφερθέν Πρακτικό με αριθμ. 9, εισηγήθηκε την απόρριψη της οικονομικής προσφοράς της προσφεύγουσας, λόγω μη πλήρωσης των απαραίτων όρων της Διακήρυξης περί τήρησης της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας, καθόσον κρίθηκε ότι το κονδύλι των ασφαλιστικών εργοδοτικών εισφορών του συνόλου των εργαζομένων ανά μήνα, που έχει δηλώσει η προσφεύγουσα στην υποβληθείσα οικονομική της προσφορά, υπολείπεται του νομίμου, όπως αυτό υπολογίστηκε από την Επιτροπή του Διαγωνισμού στο επίμαχο Πρακτικό της με αριθμ. 9.

Εν συνεχεία και κατόπιν του με αριθμ. πρωτ. ... (Ορθή επανάληψη 12.05.2022) εγγράφου της Υπηρεσίας με θέμα «Παράταση χρόνου ισχύος προσφορών και εγγυήσεων συμμετοχής», η προσφεύγουσα με την από 16.05.2022 επιστολή της, παρέτεινε τον χρόνο ισχύος της προσφοράς της για χρονικό διάστημα δώδεκα (12) μηνών από τη λήξη της, ήτοι έως 21.05.2023 καθώς και την εγγυητική επιστολή συμμετοχής της μέχρι 31.08.2023.

Τούτων δοθέντων, με τη με αριθμ. πρωτ. **54254/26.05.2022** Απόφαση του Υπουργού ..., εγκρίθηκαν, κατά περίπτωση, και δη εν συνόλω τα Πρακτικά με αριθμ. 1-4 και 7-9 και εν μέρει τα Πρακτικά 5 και 6, και μεταξύ άλλων, απορρίφθηκε η οικονομική προσφορά της προσφεύγουσας, κατ' επικύρωση των διαλαμβανομένων στο Πρακτικό με αριθμ. 9 περί Αξιολόγησης και Κατάταξης Οικονομικών Προσφορών και ανάδειξης προσωρινού αναδόχου της αρμόδιας Επιτροπής του Διαγωνισμού, με την κάτωθι αιτιολογία:

“Η οικονομική προσφορά του οικονομικού φορέα «...», κρίνεται ως μη αποδεκτή, διότι δεν καλύπτει το ελάχιστο εργοδοτικό κόστος, όσον αφορά τις

Αριθμός Απόφασης: 1173 /2022

ασφαλιστικές εισφορές, όπως αυτό υπολογίστηκε από την επιτροπή διενέργειας/αξιολόγησης του διαγωνισμού”.

Περαιτέρω, με την άνω απόφαση της αναθέτουσας αρχής αναδείχθηκε προσωρινός ανάδοχος των υπό ανάθεση υπηρεσιών, ο οικονομικός φορέας «...».

5. Επειδή κατά της άνω με αριθμ. **54254/26.05.2022** εκτελεστής απόφασης προσωρινής κατακύρωσης, η οποία κοινοποιήθηκε μετά των εγκριθέντων, εν μέρει και εν συνόλω, δι’ αυτής Πρακτικών σε όλους τους συμμετέχοντες μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ στις 26-5-2022, στρέφεται η προσφεύγουσα με την υπό εξέταση προσφυγή της, αιτούμενη την ακύρωσή της, καθ’ ο μέρος αφενός κρίθηκε μη αποδεκτή η προσφορά της *αφετέρου* αναδείχθηκε προσωρινός ανάδοχος ο παρεμβαίνων οικονομικός φορέας.

6. Επειδή ο διαγωνισμός ως εκ του αντικειμένου του (υπηρεσίες), της προϋπολογισθείσας αξίας της σύμβασης (653.225,81 €, άνευ Φ.Π.Α., συμπεριλαμβανομένου όμως του δικαιώματος προαίρεσης), της νομικής φύσης και της δραστηριότητας της αναθέτουσας αρχής και του χρόνου εκκίνησης της διαγωνιστικής διαδικασίας, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου IV του Ν. 4412/2016, η δε ΑΕΠΠ, και ήδη Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ, όπως μετονομάστηκε κατ’ άρθρ. 3 παρ. 1 Ν. 4912/2022 (ΦΕΚ Α' 59/17.03.2022), ενώπιον της οποίας ασκείται η προσφυγή είναι αρμόδια για την εξέτασή της.

7. Επειδή, η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα, καθόσον η προσβαλλόμενη απόφαση, ως προελέχθη, κοινοποιήθηκε σε όλους τους συμμετέχοντες μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ στις 26-5-2022, και η προσφυγή κατατέθηκε στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στις 6-6-2022, ήτοι εντός της προβλεπόμενης δεκαήμερης προθεσμίας από την άνω κοινοποίηση (και κατ’ ακριβή διατύπωση κατά παρέκταση στην αμέσως επόμενη εργάσιμη ημέρα, δοθέντος ότι η λήξη της προθεσμίας συνέπιπτε με ημέρα εξαιρετέα, Κυριακή 5-6-2022), ενώ, επίσης, ασκήθηκε με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος Ι του Π.Δ. 39/2017 και είναι ψηφιακώς υπογεγραμμένη.

8. Επειδή, η **προσφεύγουσα**, θεμελιώνει το έννομο συμφέρον της για την άσκηση της υπό κρίση προσφυγής στο γεγονός ότι μη νομίμως, κατά τους ισχυρισμούς της, απορρίφθηκε η προσφορά της και κατακυρώθηκε

Αριθμός Απόφασης: 1173 /2022

προσωρινώς η δημοπρατούμενη σύμβαση στον παρεμβαίνοντα. Εξάλλου, μεθ' εννόμου συμφέροντος προβάλλονται ισχυρισμοί της προσφεύγουσας τόσο κατά της απόρριψης της προσφοράς της όσο και κατά της νομιμότητας της προσφοράς του παρεμβαίνοντος, μόνου αποδεκτού συμμετέχοντος και και πλέον αναδειχθέντος οριστικού αναδόχου, και τούτο ανεξαρτήτως τυχόν αποδοχής της προσφυγής της ως προς το σκέλος που αφορά στην μη νόμιμη απόρριψη της προσφοράς της ίδιας της προσφεύγουσας, ενόσω η τελευταία δεν έχει καταστεί εισέτι οριστικώς αποκλεισθείσα [βλ. ΔΕΕ υπόθεση C-771/19 της 24ης Μαρτίου 2021, NAMA Σύμβουλοι Μηχανικοί και Μελετητές Α.Ε. – LDK Σύμβουλοι Μηχανικοί Α.Ε.]. Περαιτέρω, ως έχει κριθεί η σειρά κατάταξης δεν αποκλείει την ύπαρξη εννόμου συμφέροντος εκ μέρους οποιουδήποτε συμμετέχοντα μη οριστικώς αποκλεισθέντα (ΔΕφΑθηνών 294/2020).

9. Επειδή η αναθέτουσα αρχή προέβη την 7-6-2022 στην προβλεπόμενη, από το άρθρο 9 παρ. 1 α του ΠΔ 39/2017, κοινοποίηση της υπό εξέταση προδικαστικής προσφυγής στους συμμετέχοντες και θιγόμενους από τυχόν αποδοχή της, προκειμένου να ασκήσουν ενδεχομένως το προβλεπόμενο δικαίωμα παρέμβασής τους.

10. Επειδή ο παρεμβαίνων άσκησε εν γένει παραδεκτώς, με έννομο συμφέρον, δοθέντος ότι με την προσφυγή πλήσσεται η νομιμότητα της προσφοράς του, και εμπροθέσμως στις 16-6-2022, δια κατάθεσης στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού, την υπό ίδια ημερομηνία Παρέμβασή του, αιτούμενος την καθ' ολοκληρίαν απόρριψη της προσφυγής, και τη διατήρηση της ισχύος της προσβαλλόμενης απόφασης της Αναθέτουσας Αρχής.

11. Επειδή με την υπ' αριθμ. 1179/2022 Πράξη του Προέδρου του παρόντος Κλιμακίου ορίσθηκε Εισηγήτρια και ημερομηνία εξέτασης της προσφυγής η 14-7-2022 και κλήθηκε η Αναθέτουσα Αρχή να υποβάλει τις απόψεις της επί της προσφυγής ως και επί του ενσωματωμένου σε αυτήν αιτήματος λήψης προσωρινών μέτρων.

12. Επειδή, σύμφωνα με τα στοιχεία του φακέλου, η αναθέτουσα αρχή κοινοποίησε εμπροθέσμως και παραδεκτώς στις **21-6-2022**, σε όλους τους συμμετέχοντες και στην Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ., τις με αριθμ. πρωτ. **63432/21-6-2022** απόψεις της επί της κρινόμενης προσφυγής, αιτούμενη την απόρριψη της για τους εκεί ειδικώς αναφερόμενους λόγους.

Αριθμός Απόφασης: 1173 /2022

13. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή νομίμως εισάγεται ενώπιον του 3^{ου} Κλιμακίου της Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ., σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 365 Ν. 4412/2016, 13 ΠΔ 39/2017 όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν, είναι τύποις παραδεκτή και πρέπει να εξεταστεί στην ουσία της.

14. Επειδή η **προσφεύγουσα** με την υπό κρίση προσφυγή της αιτείται την ακύρωση της προσβαλλόμενης απόφασης της Αναθέτουσας Αρχής, ως εκδοθείσα άνευ νομίμου αιτιολογίας και κατά παράβαση κατ' ουσίαν διάταξης νόμου, ή πάντως κατά πλάνη περί τα πράγματα, προβάλλοντας ότι **αφενός** η οικονομική προσφορά της έπρεπε να κριθεί αποδεκτή, ως απολύτως νόμιμη και συμμορφούμενη με τις τεχνικές προδιαγραφές της διακήρυξης και τις διατάξεις της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας, δεδομένου ότι το συνολικό δηλωθέν εργοδοτικό κόστος της οικονομικής της προσφοράς (πάσης φύσεως αποδοχές & εργοδοτικές ασφαλιστικές εισφορές) **υπερβαίνει** το συνολικό ελάχιστο νόμιμο εργοδοτικό κόστος, που υπολογίζει η Επιτροπή Διενέργειας και Αξιολόγησης του Διαγωνισμού και **αφετέρου** ότι η προσφορά του παρεμβαίνοντος και αναδειχθέντος προσωρινού αναδόχου ..., έπρεπε να απορριφθεί, κατά δέσμια αρμοδιότητα της Αναθέτουσας Αρχής, καθώς παραβιάζει τους επί ποινή απόρριψης όρους της διακήρυξης. Ειδικότερα, η προσφεύγουσα, με το **πρώτο σκέλος** της προσφυγής της, βάλλει κατά της απόρριψης της προσφοράς της, παραπονούμενη ότι η αιτιολογία της προσβαλλομένης απόφασης είναι αυθαίρετη, παράνομη και προδήλως εσφαλμένη, δεδομένου ότι το **συνολικό** δηλωθέν εργατικό κόστος της οικονομικής της προσφοράς μηνιαίως, ποσού **15.902,77€** (12.938,30 € πάσης φύσεως νομίμων αποδοχών + 2,964.47 € εργοδοτικές ασφαλιστικές εισφορές) **υπερβαίνει** το **συνολικό ελάχιστο μηνιαίο εργατικό κόστος**, ποσού **15.782,15 €** (12.509,35 € πάσης φύσεως νομίμων αποδοχών + 121,13 € αποζημιώσεις + 3.151,67 € εργοδοτικές ασφαλιστικές εισφορές) **κατά 120,62 €** μηνιαίως και ως εκ τούτου ουδόλως καθίσταται η οικονομική προσφορά της ζημιογόνος ή υπολειπόμενη του συνολικού μισθοδοτικού και ασφαλιστικού κόστους αποδοχών των εργαζομένων της. Στο πλαίσιο αυτό, η προσφεύγουσα προβάλλει ότι η εμφανιζόμενη **απόκλιση** του δηλωθέντος μηνιαίου κόστους εργοδοτικών ασφαλιστικών εισφορών της εταιρείας της από το ελάχιστο

Αριθμός Απόφασης: 1173 /2022

κόστος εργοδοτικών ασφαλιστικών εισφορών που η αναθέτουσα αρχή υπολόγισε **οφείλεται σε σωρεία εσφαλμένων παραδοχών** της Αναθέτουσας Αρχής στην ανάλυση που προβαίνει για τον προσδιορισμό του ελαχίστου νόμιμου κόστους πάσης φύσεων νομίμων αποδοχών των εργαζομένων και των εργοδοτικών ασφαλιστικών εισφορών. Ειδικότερα, η προσφεύγουσα διατείνεται ότι η Αναθέτουσα Αρχή υπέπεσε στις ακόλουθες πλημμέλειες: **α)** υπολόγισε εσφαλμένως το Δώρο Χριστουγέννων για τα άτομα πλήρους θωρης απασχόλησης, το οποίο κατά τους υπολογισμούς της προσφεύγουσας ανέρχεται σε **756,25€**, έναντι των **829,29€** άνα άτομο που αναφέρει η Αναθέτουσα Αρχή, ήτοι κατά την προσφεύγουσα το υπολογισθέν από την Αναθέτουσα ποσό ως Δώρο Χριστουγέννων είναι υπερκοστολογημένο και υπερβαίνει το νόμιμο κατά 73,04€, **β)** κατά παράβαση της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας υπολόγισε στην ανάλυσή της **κόστος αποζημίωσης αντικαταστατών**, ήτοι προέβη στην παραδοχή ότι οι αντικαταστάτες των μονίμων εργαζομένων δεν θα λάβουν την νόμιμη άδεια τους, θα συνάψουν υποχρεωτικά σύμβαση εξαρτημένης εργασίας ορισμένου χρόνου και θα αποζημιωθούν χωρίς την επιβάρυνση ασφαλιστικών εισφορών για τη μη ληφθείσα κανονική τους άδεια, ενώ ακόμη και υπό την εκδοχή αυτή (ήτοι μη χορήγηση της κανονικής αδειάς στους αντικαταστάτες, αλλά καταβολή αποζημίωσης μη ληφθείσας αδειάς) θα έπρεπε να υπολογιστούν οι αποδοχές αδειάς με προσαύξηση 100%, το οποίο ουδόλως έλαβε χώρα, **γ)** υπολόγισε αυξημένα ποσοστά εργοδοτικών ασφαλιστικών εισφορών για το σύνολο του έργου (24 μήνες με ποσοστό 24,81% και 26,48 %), αν και ρητά έχει διευκρινίσει η ίδια η Αναθέτουσα Αρχή με τις υπ' αριθμ. πρωτ. 50052/28-04-2021 έγγραφες διευκρινίσεις της ως προς τον υπολογισμό των εργοδοτικών ασφαλιστικών εισφορών ότι τουλάχιστον για το διάστημα μέχρι 31/12/2021, ήτοι για διάστημα 7 μηνών από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών στο διαγωνισμό ισχύουν οι μειωμένες εργοδοτικές ασφαλιστικές εισφορές, σύμφωνα με το άρθρο 31 του Ν. 4756/2020. Περαιτέρω, με το **δεύτερο σκέλος** της προσφυγής της, η προσφεύγουσα βάλλει κατά της νομιμότητας της προσφοράς του παρεμβαίνοντος, προβάλλοντας ότι η οικονομική προσφορά του τελευταίου είναι ασυνήθιστα χαμηλή κατ' άρθρο 88 Ν. 4412/2016, και

Αριθμός Απόφασης: 1173 /2022

τούτο διότι το δηλωθέν διοικητικό κόστος (20,00 € μηνιαίως και 240,00 € ετησίως) είναι σε κάθε περίπτωση μη εύλογο και ανεπαρκές.

15. Επειδή η **αναθέτουσα αρχή**, στις υποβληθείσες με αριθμ. πρωτ. 63432/21-6-2022 απόψεις της, αντικρούει τις άνω αιτιάσεις της προσφεύγουσας, εμμένοντας στην απόρριψη της οικονομικής προσφοράς της τελευταίας, καθώς και στη νόμιμη αποδοχή της προσφοράς του παρεμβαίνοντος και την ανάδειξή του ως προσωρινού αναδόχου. Ειδικότερα, η αναθέτουσα αρχή επί των προσφυγικών ισχυρισμών, κατόπιν παράθεσης των κρίσιμων όρων της Διακήρυξης και των εφαρμοστέων διατάξεων, επάγεται επί λέξει τα κάτωθι:

«Με τον πρώτο λόγο της προσφυγής του ο οικονομικός φορέας ..., ισχυρίζεται ότι η αιτιολογία της προσβαλλόμενης απόφασης είναι αυθαίρετη, παράνομη και προδήλως εσφαλμένη.

Ειδικότερα, ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι η απόκλιση της οικονομικής του προσφοράς ως προς τις ασφαλιστικές εισφορές οφείλεται σε εσφαλμένες παραδοχές της αναθέτουσας αρχής ως προς τον υπολογισμό του δώρου Χριστουγέννων για τα άτομα πλήρους οκτάωρης απασχόλησης, ως προς το κόστος αποζημίωσης αντικαταστάτη και ως προς την εφαρμογή των μειωμένων ασφαλιστικών εισφορών, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4756/2020.

*Περαιτέρω, ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι το συνολικό δηλωθέν εργατικό κόστος ποσού € **15.902,77 ανά μήνα** (€ 12.509,35 πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές + € 121,13 αποζημιώσεις + € 3.151,67 εργοδοτικές ασφαλιστικές εισφορές) υπερβαίνει το συνολικό ελάχιστο εργοδοτικό κόστος όπως υπολογίστηκε από την αναθέτουσα αρχή και κατά συνέπεια η προσφορά του δεν έπρεπε να απορριφθεί.*

I. Αναφορικά με την εφαρμογή των μειωμένων ασφαλιστικών εισφορών, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4756/2020, ο οικονομικός φορέας υποστηρίζει ότι η αναθέτουσα αρχή εσφαλμένως λαμβάνει υπόψη τις αυξημένες ασφαλιστικές εισφορές για τη συνολική διάρκεια της σύμβασης και αναφέρει «...ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ για 7 μήνες έως τις 31/12/2021, οι οικονομικοί φορείς, όπως εν προκειμένω η εταιρεία μας, μπορούσαν και έπρεπε ΝΟΜΙΜΩΣ να υπολογίσουν ΤΙΣ ΜΕΙΩΜΕΝΕΣ ΕΡΓΟΔΟΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ που ορίζει το άρθρο 31 Ν. 4756/2020...». Από τα παραπάνω, αναφερόμενα προκύπτει με

Αριθμός Απόφασης: 1173 /2022

σαφήνεια ότι ο προσφεύγων για την κατάρτιση της οικονομικής του προσφοράς, έλαβε υπόψη του τις μειωμένες ασφαλιστικές εισφορές για επτά (7) μήνες του έτους 2021, ήτοι για το χρονικό διάστημα από 01.06.2021 έως 31.12.2021. Ως προς τον ανωτέρω ισχυρισμό του προσφεύγοντα, σημειώνονται τα ακόλουθα:

Η επιτροπή διενέργειας/ αξιολόγησης των προσφορών στο Πρακτικό της με αρ. 9, αναφέρει τα εξής:

«...Στο σημείο αυτό, η Επιτροπή διευκρινίζει ότι, η προβλεπόμενη από το άρθρο 31 του ν. 4756/2020 (ΦΕΚ 235 Α') μείωση των ασφαλιστικών εισφορών κατά τρεις (3) ποσοστιαίες μονάδες, στην οποία και αναφέρεται το με αριθ. πρωτ. 50052/28.04.2021 έγγραφο της αναθέτουσας αρχής, δεν έχει μόνιμο αλλά εξαιρετικό χαρακτήρα αφού, όπως συνάγεται με βάση την αδιάσπικτη γραμματική διατύπωση της εν λόγω διάταξης νόμου, η σχετική μείωση ισχύει για το αποκλειστικό χρονικό διάστημα από 01/01/2021 έως 31/12/2021, άρα η παραπάνω μείωση των ασφαλιστικών εισφορών έχει περιορισμένη χρονική διάρκεια. Δεδομένου, μάλιστα, ότι στην οικεία Διακήρυξη δεν προσδιορίζεται η ακριβής ημερομηνία που λαμβάνεται υπόψη για την έναρξη ισχύος της υπό ανάθεση σύμβασης, καθίσταται σαφές ότι, μετά την παρέλευση του αποκλειστικού αυτού χρονικού διαστήματος (01/01/2021 - 31/12/2021) αναβιώνει το προϊσχύσαν ποσοστό ασφαλιστικών εισφορών, ήτοι στο ύψος που είχε διαμορφωθεί την 01/06/2020, σύμφωνα με το άρθρο 48 του ν. 4670/2020 (ΦΕΚ 43 Α') και με βάση το οποίο η Επιτροπή υπολογίζει τις ασφαλιστικές εισφορές για τη συνολική διάρκεια της υπό ανάθεση σύμβασης (24,81% ένσημα μερικής απασχόλησης και 26,48% ένσημα πλήρους απασχόλησης ΒΑΕ, βλ. σημεία ΙΑ και ΙΒ της Ενότητας ΙΙ του παρόντος).».

Σημειώνεται επίσης ότι κατόπιν αιτήματος για παροχή διευκρίνισης, η Υπηρεσία απέστειλε το με αρ. ... έγγραφο στον οικονομικό φορέα ..., το οποίο κοινοποιήθηκε σε όλους τους συμμετέχοντες οικονομικούς φορείς και στο οποίο, ως προς το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών, αναφέρει τα εξής: «Από απλή επισκόπηση των ανωτέρω αναφερομένων διατάξεων προκύπτει ότι η μείωση των ασφαλιστικών εισφορών αφορά αποκλειστικά στο χρονικό διάστημα από 01-01-2021 έως και 31-12-2021. Συνεπώς, στο μέτρο που οι εργαζόμενοι που θα απασχοληθούν, εμπíπτουν στις ανωτέρω αναφερόμενες διατάξεις, οι ασφαλιστικές τους εισφορές μπορούν να υπολογιστούν

Αριθμός Απόφασης: 1173 /2022

λαμβάνοντας υπόψη την μείωση των ασφαλιστικών εισφορών μόνο για το ανωτέρω αναφερόμενο χρονικό διάστημα, αφού αυτό είναι που προβλέπεται από τον νόμο.».

Από την αδιάσπικτη γραμματική διατύπωση του άρθρου 31 του ανωτέρω νόμου, άλλωστε – διάταξη που, κατά τα λοιπά, ρυθμίζει κατά τρόπο εξαντλητικό το επίδικο ζήτημα – καθίσταται σαφές ότι, ο μέσος επιμελής οικονομικός φορέας άγεται στο προφανές συμπέρασμα ότι, από την 1η Ιανουαρίου 2021 οι ασφαλιστικές εισφορές όσων μισθωτών εργαζομένων εμπíπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οικείας διάταξης, μειώνονται κατά τρεις (3) ποσοστιαίες μονάδες από το ύψος που είχε διαμορφωθεί την 1^η Ιουνίου 2020, καθώς και ότι η επίμαχη ευνοϊκή ρύθμιση δεν έχει μόνιμο αλλά εξαιρετικό χαρακτήρα, αφού εφαρμόζεται μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2021, μετά δε τη λήξη της κατά τα ανωτέρω βέβαιης και περιορισμένης χρονικής διάρκειάς της, αναβιώνει το προϊσχύσαν ποσοστό.

Πέραν τούτων, όμως, ενδεχόμενη θέσπιση νεότερης ρύθμισης ως προς το επίδικο ζήτημα, ουδόλως επιδρά στην υποχρεωτική εφαρμογή του άρθρου 31 του ν. 4756/2020 στο πλαίσιο της ένδικης διαγωνιστικής διαδικασίας, πολλώ δε μάλλον που υπό στοιχείο Β. 12 της Παραγράφου 1.4 «Θεσμικό πλαίσιο» της οικείας Διακήρυξης αναφέρονται τα εξής: «Τις σε εκτέλεση των ανωτέρω νόμων εκδοθείσες κανονιστικές πράξεις, τις λοιπές διατάξεις που αναφέρονται ρητά ή απορρέουν από τα οριζόμενα στα συμβατικά τεύχη της παρούσας καθώς και το σύνολο των διατάξεων του ασφαλιστικού, εργατικού, κοινωνικού, περιβαλλοντικού και φορολογικού δικαίου που διέπει την ανάθεση και εκτέλεση της παρούσας σύμβασης, έστω και αν δεν αναφέρονται ρητά παραπάνω». Επιπλέον, από το γεγονός ότι ο προσφεύγων για την κατάρτιση της οικονομικής του προσφοράς, έλαβε υπόψη του τις μειωμένες ασφαλιστικές εισφορές για επτά (7) μήνες του έτους 2021, ήτοι για το χρονικό διάστημα από 01.06.2021 έως 31.12.2021, σε συνδυασμό με το ότι η καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών ήταν η 15η Μαΐου 2021, προκύπτει με σαφήνεια ότι ο προσφεύγων εκτίμησε ότι η ανάθεση και ως εκ τούτου η εκτέλεση της σύμβασης θα εκκινήσει δεκαέξι (16) ημέρες μετά τη διενέργεια του διαγωνισμού (!), χρόνος εκ των πραγμάτων ανέφικτος.

Πλην όμως, η συγκεκριμένη εκτίμηση του προσφεύγοντος για τον χρόνο ολοκλήρωσης της διαδικασίας και την ανάθεση της σύμβασης, λαμβανομένων

Αριθμός Απόφασης: 1173 /2022

υπόψη α) της συνήθους μεγάλης συμμετοχής οικονομικών φορέων στις εν λόγω διαδικασίες, β) της πολυπλοκότητας της αξιολόγησης των προσφορών λόγω των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών των συγκεκριμένων συμβάσεων, γ) του απαιτούμενου χρόνου για την ολοκλήρωση του προσυμβατικού ελέγχου καθώς και δ) του απαιτούμενου χρόνου για την εξέταση τυχόν προδικαστικών προσφυγών και ένδικων βοηθημάτων κατά των αποφάσεων της διαδικασίας ανάθεσης, που κατά συνήθη πρακτική ασκούνται, θεωρείται στην καλύτερη περίπτωση ατυχής, αν όχι παραπειστική, δεδομένου ότι μία τέτοια πρακτική δεν συνάδει προς τις αρχές της λογικής και τα διδάγματα κοινής πείρας, ούτε και προς το κριτήριο του ευλόγως ενημερωμένου διαγωνιζόμενου που επιδεικνύει τη συνήθη επιμέλεια στις συναλλαγές.

Με άλλα λόγια, οι διαγωνιζόμενοι οικονομικοί φορείς, για τους οποίους ο νόμος αξιώνει να είναι ευλόγως ενημερωμένοι και να επιδεικνύουν τη συνήθη επιμέλεια ένεκα της δραστηριοποίησής τους στο εξειδικευμένο πεδίο των δημοσίων διαγωνισμών, οφείλουν να γνωρίζουν ότι η ανάθεση οιασδήποτε δημόσιας σύμβασης – πόσο μάλλον της συγκεκριμένης για την οποία, λόγω της ιδιαίτερης φύσης και του αντικειμένου της, έχει αποδειχθεί από την εμπειρία και την πρακτική ότι απαιτείται περισσότερος χρόνος από τον μέσο χρόνο που απαιτείται για τη σύναψη μίας απλής σύμβασης προμήθειας του ν.4412/2016 – είναι φύσει αδύνατο να λάβει χώρα 16 ημέρες μετά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών. Περαιτέρω, σημειώνεται ότι ο προσφεύγων παρερμήνευσε και διαστρέβλωσε το αληθές περιεχόμενο της υπ' αριθμ. ... Διευκρίνισης της Αναθέτουσας Αρχής επί του ερωτήματος της εταιρείας με την επωνυμία "...". Ειδικότερα, η αναθέτουσα αρχή με το εν λόγω έγγραφό της διευκρίνισε το χρονικό πεδίο εφαρμογής των διατάξεων των άρθρων 2 και 3 του ν. 4756/2020, επισημαίνοντας ότι η μείωση των ασφαλιστικών εισφορών αφορά αποκλειστικά στο χρονικό διάστημα από 01-01-2021 έως και 31-12-2021 και συνεπώς οι μειωμένες εισφορές δύναται να ληφθούν υπόψη για τον υπολογισμό του συνολικού ασφαλιστικού κόστους του υπό ανάθεση έργου μόνο στο μέτρο που οι εργαζόμενοι θα απασχοληθούν κατά το συγκεκριμένο, ρητώς προσδιορισμένο, χρονικό διάστημα.

Συνεπώς, δοθέντος του περιεχομένου της εν λόγω διευκρίνισης, ο προσφεύγων εσφαλμένως υπέλαβε ότι η αναθέτουσα αρχή όρισε ότι για τους επτά (7) – αδιακρίτως – πρώτους μήνες εκτέλεσης της σύμβασης οι

Αριθμός Απόφασης: 1173 /2022

ασφαλιστικές εισφορές υπολογίζονται με βάση το προβλεπόμενο μειωμένο ποσοστό. Ομοίως, σημειώνεται ότι με το εν λόγω έγγραφο της η αναθέτουσα αρχή δεν ερωτήθηκε και ως εκ τούτου δεν απάντησε – ούτε όφειλε να απαντήσει – σχετικά με το πότε θα λάβει χώρα η σύναψη της σύμβασης ή σχετικά με το πότε θα εκκινήσει η εκτέλεσή της, καθώς τέτοιου είδους προγραμματισμός είναι αντικειμενικά αδύνατος λόγω της πολυπλοκότητας των διαγωνιστικών διαδικασιών και της παρεμβολής και εμφιλοχώρησης πολλών διαφορετικών διοικητικών αρχών και οργάνων (κυρίως δικαιοδοτικών) μέχρι το στάδιο της ανάθεσης.

Με βάση τα ανωτέρω, καθίσταται προφανές ότι η προσφεύγουσα εταιρεία ερμήνευσε και υπέλαβε ως επιθυμούσε - με γνώμονα το συμφέρον της - το περιεχόμενο τόσο των ανωτέρω διατάξεων όσο και της παρασχεθείσης διευκρίνισης προκειμένου να συρρικνώσει, μη νομίμως, αθεμίτως και εις βάρος των λοιπών διαγωνιζομένων, όσο το δυνατόν περισσότερο την οικονομική της προσφορά.

II. Ως προς τον ισχυρισμό του προσφεύγοντα ότι η αναθέτουσα αρχή έχει σφάλει ως προς τον υπολογισμό του δώρου Χριστουγέννων για τα άτομα πλήρους οκτάωρης απασχόλησης, σημειώνεται ότι παρίσταται ορθός.

Στο πλαίσιο αυτό, εάν υπολογιστεί εκ νέου το δώρο Χριστουγέννων με την ορθή αναλογία του επιδόματος αδείας, το ποσό που προκύπτει για τις ασφαλιστικές εισφορές σύμφωνα με τους υπολογισμούς της Υπηρεσίας, υπερβαίνει και πάλι το ποσό που δηλώνει ο προσφεύγων και κατά συνέπεια η προσφορά του είναι και πάλι απορριπτή.

Συγκεκριμένα:

A. Ως προς το ύψος των νόμιμων αποδοχών πάσης φύσεως όλων των εργαζομένων:

Για τον υπολογισμό του μηνιαίου Ελάχιστου Εργατικού Κόστους, ως προς τις νόμιμες αποδοχές, των εικοσιτεσσάρων εργαζόμενων των **12.630,48 ευρώ**, η Επιτροπή έλαβε υπόψη της μεταξύ άλλων και το δώρο Χριστουγέννων τριών εργαζόμενων πλήρους απασχόλησης επί 8ωρο, (Πίνακας Α), είκοσι εργαζόμενων μερικής απασχόλησης επί 4ωρο, (Πίνακας Β), και ενός εργαζόμενου επί 4ωρο μια φορά το μήνα (Πίνακας Γ).

Ειδικότερα:

α. ΤΡΕΙΣ (3) ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ ΠΛΗΡΟΥΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

Αριθμός Απόφασης: 1173 /2022

α1) το δώρο Χριστουγέννων που δικαιούται ένας εργαζόμενος πλήρους απασχόλησης ο οποίος εργάστηκε από 1/5 έως 31/12 ήτοι για 8 μήνες υπολογίστηκε με τον ακόλουθο τύπο:

$$29,04*25*245/237,5*1,04166 = 780,13$$

Όπου 25 τα μέγιστα εκ νόμου ημερομίσθια, 245 οι ημέρες του χρονικού διαστήματος 1/5 έως 31/12 ήτοι 8 μήνες και 237,5 οι ημέρες που αντιστοιχούν σε 25 ημερομίσθια.

Ο συντελεστής 245/237,5 χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό των ημερών εργασίας ενός εργαζόμενου κατά το χρονικό διάστημα 1/5 έως 31/12 και η μέγιστη τιμή που λαμβάνει είναι 1 για έναν εργαζόμενο που παρέμεινε στην επιχείρηση για όλο το χρονικό διάστημα των 245 ημερών. Εν προκειμένω εκ παραδρομής χρησιμοποιείται ο εν λόγω συντελεστής καθόσον γίνεται δεκτό ότι ο εργαζόμενος παρέμεινε στην επιχείρηση όλο το χρονικό διάστημα των 245 ημερών. Η τιμή που λαμβάνει ο συντελεστής είναι 1,031 και οδηγεί σε εσφαλμένο αποτέλεσμα.

Συνεπώς το δώρο Χριστουγέννων για ένα εργαζόμενο πλήρους απασχόλησης (8ωρο) για 245 ημέρες παραμονής του στην επιχείρηση θα έπρεπε να υπολογιστεί ως εξής :

$$29,04*25*1,04166 = 756,25 \text{ δηλαδή μειωμένο κατά } 23,88 \text{ ευρώ σε σχέση με το αρχικώς υπολογισθέν.}$$

α2) Επίσης σύμφωνα με την ιστοσελίδα <https://www....>, της ... ο συντελεστής 1,04166 χρησιμοποιείται για τον προσδιορισμό στα δώρα Εορτών της αναλογίας του Επιδόματος αδείας.

«Στην έννοια των τακτικών αποδοχών, σύμφωνα με τη νομολογία των δικαστηρίων εντάσσονται επίσης και:

- το επίδομα αδείας: για τον υπολογισμό στο δώρο της αναλογίας του επιδόματος αδείας πολλαπλασιάζουμε το συνολικό ποσό του δώρου που δικαιούται ο μισθωτός επί τον συντελεστή 0,041666»

Συνεπώς εκ παραδρομής λαμβάνεται υπόψη και προστίθεται στο Δώρο Χριστουγέννων του εργαζόμενου το ποσό **49,16 ευρώ** («πλέον προσαύξησης αναλογίας επιδόματος αδείας $377,52/8*1,04166 = 49,16$ » σελίδα 13 Πρακτικού 9).

α3) Ομοίως για τους λόγους που αναλυτικά αναφέρονται στην ανωτέρω παρ. α2) στο υπολογισμό του δώρου Χριστουγέννων του αντικαταστάτη ενός

Αριθμός Απόφασης: 1173 /2022

εργαζόμενου πλήρους απασχόλησης πρέπει να αφαιρεθεί το ποσό των **7,27 ευρώ** («πλέον προσαύξησης αναλογίας επιδόματος αδείας $55,81/8*1,04166 = 7,27$ ευρώ» σελίδα 15 Πρακτικό 9) και έτσι να διαμορφωθεί στα 60,95 € αντί 68,22 € που αρχικώς προσδιορίστηκε.

Από τα ανωτέρω προκύπτουν οι εξής μειώσεις:

73,04€*3 εργαζόμενοι πλήρους απασχόλησης = 212,12€/έτος (23,88€+49,16€ =73,04€).

7,27 * 3 αντικαταστάτες πλήρους απασχόλησης = 21,81€/έτος

ΣΥΝΟΛΟ Α = 212,12+21,81=233,93/12 μήνες = 19,49 ευρώ/μήνα.

Συνεπώς το μηνιαίο εργατικό κόστος κατά το μέρος που αφορά την απασχόληση τριών εργαζόμενων πλήρους απασχόλησης και των αντικαταστατών τους μειώνεται **19,49 ευρώ.**

β. ΕΙΚΟΣΙ (20) ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ ΜΕΡΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

β1) Ομοίως για τους λόγους που αναλυτικά αναφέρονται ανωτέρω στην παρ.

α1) το δώρο Χριστουγέννων ενός εργαζόμενου μερικής απασχόλησης σε ετήσια βάση (12 μήνες), πρέπει να μειωθεί κατά **11,95 ευρώ.**

Ειδικότερα ισχύει $14,53*25*1,04166 = 378,38$ €

αντί

$14,53*25*245/237,5*1,04166 = 390,33$ €

Διαφορά : 11,95 €

β2) ομοίως για τους λόγους που αναλυτικά αναφέρονται ανωτέρω στην παρ.

α2) το δώρο Χριστουγέννων ενός εργαζόμενου μερικής απασχόλησης σε ετήσια βάση (12 μήνες), πρέπει να μειωθεί κατά **24,59 ευρώ** ειδικότερα δεν λαμβάνεται υπόψη ο υπολογισμός («πλέον προσαύξησης αναλογίας επιδόματος αδείας $188,89/8*1,0416$)

β3) ομοίως για τους λόγους που αναλυτικά αναφέρονται ανωτέρω στην παρ.

α2) το δώρο Χριστουγέννων του αντικαταστάτη ενός εργαζόμενου μερικής απασχόλησης σε ετήσια βάση (12 μήνες), πρέπει να μειωθεί κατά **3,63 ευρώ.**

Ειδικότερα δεν λαμβάνεται υπόψη ο υπολογισμός («πλέον προσαύξησης αναλογίας επιδόματος αδείας $27,90/8*1,04166 = 3,63$ ευρώ» σελίδα 19 Πρακτικού 9).

Από τα ανωτέρω προκύπτουν οι εξής μειώσεις :

36,54*20 εργαζόμενοι πλήρους απασχόλησης= 730,80 €/έτος (11,95€+ 24,59€= 36,54€)

Αριθμός Απόφασης: 1173 /2022

3,63 * 20 αντικαταστάτες πλήρους απασχόλησης = 72,60 €/έτος

ΣΥΝΟΛΟ Β= 730,80+72,60=803,40/12 μήνες = 66,95 ευρώ.

γ. ΕΝΑΣ (1) ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΣ ΜΕΡΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ (για 4ώρες μια φορά το μήνα)

γ1) Ομοίως για τους λόγους που αναλυτικά αναφέρονται ανωτέρω στην παρ. α2) το δώρο Χριστουγέννων ενός εργαζομένου σε ετήσια βάση (12 μήνες), πρέπει να μειωθεί κατά **2,18 ευρώ** - ειδικότερα δεν λαμβάνεται υπόψη ο υπολογισμός : («πλέον προσαύξησης αναλογίας επιδόματος αδείας $16,74/8*1,04166 = 2,18$ ευρώ» σελίδα 21 Πρακτικού 9)

γ2) Ομοίως για τους λόγους που αναλυτικά αναφέρονται ανωτέρω στην παρ. α2) το δώρο Χριστουγέννων του αντικαταστάτη του εργαζομένου σε ετήσια βάση (12 μήνες), πρέπει να μειωθεί επιπρόσθετα κατά **0,18 ευρώ** - ειδικότερα δεν λαμβάνεται υπόψη ο υπολογισμός : («πλέον προσαύξησης αναλογίας επιδόματος αδείας $1,39/8*1,04166 = 0,18$ » σελίδα 22 Πρακτικού 9)
Από τα ανωτέρω προκύπτουν οι εξής μειώσεις : 6 = 24,59» σελίδα 17 του Πρακτικού 9)

ΣΥΝΟΛΟ Γ= 2,18+0,18 = 2,36€/έτος και 2,36/12=0,20 ευρώ/μήνα.

Λαμβάνοντας υπόψη τις ανωτέρω μειώσεις το μηνιαίο ελάχιστο εργατικό κόστος, ως προς τις νόμιμες αποδοχές, για τους 24 εργαζόμενους της σύμβασης μειώνεται κατά **86,64 ευρώ (ΣΥΝΟΛΑ Α+Β+Γ= 19,49+66,95+0,20 = 86,64 ευρώ) και διαμορφώνεται στα **12.543,84** αντί των αρχικώς υπολογισθέντων **12.630,48 ευρώ.****

Β. Ως προς το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών.

Οι ανωτέρω υπολογισμοί στο ελάχιστο μηνιαίο εργατικό κόστος επηρεάζουν πτωτικά και τις επιβαρύνσεις των εργοδοτικών εισφορών.

Ειδικότερα:

α. ΤΡΕΙΣ (3) ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ ΠΛΗΡΟΥΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

α1) Το «Σύνολο ετήσιων αποδοχών ενός εργαζομένου πλήρους απασχόλησης (Πίνακας Α) πρέπει να μειωθεί κατά **73,04 ευρώ** και οι δε αναλογούσες εργοδοτικές εισφορές να διαμορφωθούν ως εξής:

$10721,04-73,04 = 10648*26,48\%= 2819,59$ €.

Συνεπώς οι ετήσιες εργοδοτικές εισφορές του εργαζομένου πρέπει να μειωθούν κατά **19,34 ευρώ**

$(2838,93-2819,59= 19,34€)$

Αριθμός Απόφασης: 1173 /2022

α2) Το Σύνολο ετήσιων αποδοχών του αντικαταστάτη (Πίνακας Α) πρέπει να μειωθεί κατά 7,27 ευρώ και οι δε αναλογούσες εργοδοτικές εισφορές να διαμορφωθούν ως εξής:

$$802,60-7,27=795,33 *26,48\%=210,60$$

Συνεπώς, οι ετήσιες εργοδοτικές εισφορές του εργαζόμενου πρέπει να μειωθούν κατά 1,93 ευρώ (212,53- 210,60= 1,93).

Από τα ανωτέρω προκύπτουν οι εξής μειώσεις στις συνολικές εργοδοτικές εισφορές τριών εργαζόμενων πλήρους απασχόλησης:

Σύνολα Α: $19,34+1,93=21,27$ * 3 εργαζόμενοι πλήρους απασχόλησης= 63,81 ετησίως/12= 5,32 € μηνιαίως.

β. ΕΙΚΟΣΙ (20) ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ ΜΕΡΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

β1) Το «Σύνολο ετήσιων αποδοχών ενός εργαζόμενου μερικής απασχόλησης (Πίνακας Β) πρέπει να μειωθεί κατά 36,54 ευρώ και οι δε αναλογούσες εργοδοτικές εισφορές να διαμορφωθούν ως εξής:

$$5.361,90-36,54=5325,36*24,81\%=1321,22\text{€}$$

Συνεπώς οι ετήσιες εργοδοτικές εισφορές του εργαζόμενου πρέπει να μειωθούν κατά 9,07 ευρώ (1330,29-1321,22 = 9,07)

β2) Το «Σύνολο ετήσιων αποδοχών του αντικαταστάτη ενός εργαζόμενου μερικής απασχόλησης (Πίνακας Β) πρέπει να μειωθεί κατά 3,63 ευρώ και οι δε αναλογούσες εργοδοτικές εισφορές να διαμορφωθούν ως εξής:

$$401,29-3,63=397,66*24,81\%=98,66$$

Συνεπώς οι ετήσιες εργοδοτικές εισφορές του αντικαταστάτη του εργαζόμενου πρέπει να μειωθούν κατά **0,90 ευρώ** (99,56-98,66=**0,90**)

Από τα ανωτέρω προκύπτουν οι εξής μειώσεις στις συνολικές εργοδοτικές εισφορές είκοσι (20) εργαζόμενων μερικής απασχόλησης :

Σύνολα Β: 9,07+0,90=9,97€. 9,97€*20 εργαζόμενοι μερικής απασχόλησης= 199,40 ευρώ ετησίως/12=16,62 ευρώ μηνιαίως.

γ. ΕΝΑΣ (1) ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΣ ΜΕΡΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ (για 4 ώρες μια φορά το μήνα)

γ1) Το «Σύνολο ετήσιων αποδοχών ενός εργαζόμενου μερικής απασχόλησης για 4 ώρες μια φορά το μήνα (Πίνακας Γ) πρέπει να μειωθεί κατά 2,18 ευρώ και οι δε αναλογούσες εργοδοτικές εισφορές να διαμορφωθούν ως εξής:

$$257,55-2,18=255,37*24,81\%=63,36$$

Αριθμός Απόφασης: 1173 /2022

Συνεπώς οι ετήσιες εργοδοτικές εισφορές του εργαζόμενου πρέπει να μειωθούν κατά **0,54 ευρώ** ($63,90 - 63,36 = 0,54$)

γ2) Το Σύνολο ετήσιων αποδοχών του αντικαταστάτη (Πίνακας Γ) πρέπει να μειωθεί κατά 0,18 ευρώ και οι δε αναλογούσες εργοδοτικές εισφορές να διαμορφωθούν ως εξής:

$$19,89 - 0,18 = 19,71 * 24,81\% = 4,89\text{€}$$

Συνεπώς οι ετήσιες εργοδοτικές εισφορές του εργαζόμενου πρέπει να μειωθούν κατά **0,04 €** ($4,93 - 4,89 = 0,04$)

Από τα ανωτέρω προκύπτουν οι εξής μειώσεις στις συνολικές εργοδοτικές εισφορές ενός (1) εργαζόμενου μερικής απασχόλησης 4ωρες το μήνα :

Σύνολα Γ: $0,04 + 0,54 = 0,58$ ετησίως /12 = 0,048 € μηνιαίως

Λαμβάνοντας υπόψη τις ανωτέρω μειώσεις οι συνολικές μηνιαίες εργοδοτικές εισφορές για τους 24 εργαζόμενους της σύμβασης με τους αντικαταστάτες τους μειώνονται κατά **21,99 ευρώ** ($\text{ΣΥΝΟΛΑ } A+B+G = 5,32 + 16,62 + 0,048 = 21,99$ ευρώ) και διαμορφώνονται στα **3.129,68 ευρώ** αντί των αρχικών υπολογισθέντων **3.151,67 ευρώ** (Πίνακας Δ Πρακτικού 9).

Κατά συνέπεια, το ποσό των 2.964,47 ευρώ ανά μήνα που ο προσφεύγων δηλώνει στην οικονομική του προσφορά ότι αντιστοιχεί στις ασφαλιστικές εισφορές, υπολείπεται του αναθεωρημένου ποσού των 3129,68 ευρώ ανά μήνα, κατά τα ανωτέρω και η προσφορά του ορθώς απορρίφθηκε από την επιτροπή.

III. Ως προς τον ισχυρισμό του προσφεύγοντα ότι η αναθέτουσα αρχή υπολογίζει στην ανάλυσή της κόστος αποζημίωσης αντικαταστάτη, ήτοι προβαίνει στην παραδοχή ότι οι αντικαταστάτες θα αποζημιωθούν χωρίς την επιβάρυνση ασφαλιστικών εισφορών για τη μη ληφθείσα κανονική άδειά τους, σημειώνεται ότι ο συγκεκριμένος ισχυρισμός προβάλλεται **αλυσίτελώς** από τον προσφεύγοντα, δεδομένου ότι δεν το επικαλείται προς όφελός του. Στην περίπτωση που γινόταν αποδεκτός ο ισχυρισμός του προσφεύγοντα θα αυξάνονταν οι ελάχιστες εργοδοτικές εισφορές, καθώς το ποσό που αντιστοιχεί στη μη χορηγηθείσα άδεια θα επιβαρυνόταν με εισφορές, με αποτέλεσμα το ποσό των 2,964.47 ευρώ ανά μήνα που ο προσφεύγων δηλώνει στην οικονομική του προσφορά ότι αντιστοιχεί στις ασφαλιστικές

Αριθμός Απόφασης: 1173 /2022

εισφορές να απόκλινε έτι περαιτέρω από το ελάχιστο νόμιμο ασφαλιστικό κόστος. Σημειώνεται παρ' όλα αυτά, ότι οι ελάχιστες σχετικές υποχρεώσεις του εργοδότη από την απασχόληση των αντικαταστατών στο πλαίσιο της σύμβασης αφορούν το δικαίωμα στην αποζημίωση, όπως αυτό έχει θεμελιωθεί από τις μέρες απασχόλησης του υπαλλήλου. Τυχόν επιπλέον κόστη που προκύπτουν από γεγονότα και επιλογές εκτός του πλαισίου της παρούσας σύμβασης δεν επηρεάζουν τους υπολογισμούς για το ελάχιστο νόμιμο ασφαλιστικό κόστος.

IV. Περαιτέρω, τονίζεται ότι ο ισχυρισμός του προσφεύγοντος περί του υπερβάλλοντος συνολικού δηλωθέντος εργατικού κόστους της προσφοράς του, είναι απορριπτέος καθώς δεν μπορεί να υποστηριχθεί βάσιμα ότι κρίσιμο μέγεθος εν προκειμένω είναι μόνο το συνολικό εργοδοτικό κόστος, ανεξαρτήτως του ύψους των πάσης φύσεως νόμιμων αποδοχών και των ασφαλιστικών εισφορών των εργαζομένων.

Σύμφωνα με αναφερόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 18 του ν. 4412/2016, κατά την εκτέλεση των δημόσιων συμβάσεων, οι οικονομικοί φορείς τηρούν τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τις διατάξεις της περιβαλλοντικής, κοινωνικοασφαλιστικής και εργατικής νομοθεσίας, που έχουν θεσπισθεί με το δίκαιο της Ένωσης, το εθνικό δίκαιο, συλλογικές συμβάσεις ή διεθνείς διατάξεις περιβαλλοντικού, κοινωνικού και εργατικού δικαίου, οι οποίες απαριθμούνται στο Παράρτημα Χ του Προσαρτήματος Α'. Άλλωστε, σύμφωνα και με το **αρ. 68 του ν. 3863/2010** (Α' 115) και την αιτιολογική έκθεση του νόμου, οι οικονομικοί φορείς υποχρεούνται **να αναφέρουν διακριτά**, επί ποινή αποκλεισμού, αφενός το ύψος του προϋπολογισμένου ποσού που αφορά τις πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές των εργαζομένων, αφετέρου το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών, προκειμένου να παρέχεται η δυνατότητα αξιολόγησης με επαρκή στοιχεία των προσφορών, για να αντιμετωπιστεί η καταπάτηση στοιχειωδών δικαιωμάτων εργασίας, όπως είναι η μη καταβολή του νομίμου μισθού, η παραβίαση του νομίμου ωραρίου, αλλά και η έξαρση της ανασφάλιστης εργασίας.

Κατά συνέπεια, ορθά η αναθέτουσα αρχή εκτίμησε και συνέκρινε τις οικονομικές προσφορές των συμμετεχόντων με βάση την αξία των πάσης φύσεως νομίμων αποδοχών και των ασφαλιστικών εισφορών των

Αριθμός Απόφασης: 1173 /2022

εργαζομένων με διακριτό τρόπο προκειμένου να ελεγχθεί η τήρηση από τους συμμετέχοντες της εργατικής και της κοινωνικοασφαλιστικής νομοθεσίας.

Με τον **δεύτερο** λόγο της προσφυγής του, ο οικονομικός φορέας ... υποστηρίζει ότι η προσφορά του ανακηρυχθέντα προσωρινού αναδόχου ..., είναι ασυνήθιστα χαμηλή και το δηλωθέν εκ μέρους του διοικητικό κόστος είναι ανεπαρκές.

Ως προς τον ανωτέρω ισχυρισμό του προσφεύγοντος, επισημαίνονται τα εξής: Σε αντίθεση προς το κόστος αμοιβής του προσωπικού, που είναι δυνατόν και πρέπει να προσδιορίζεται επακριβώς με βάση αντικειμενικά δεδομένα, το διοικητικό κόστος αποδίδεται αναγκαστικά με ορισμένη ελαστικότητα και, συνεπώς, εναπόκειται στην αναθέτουσα αρχή να εκτιμηθεί ως εύλογο, προκειμένου η προσφορά να θεωρηθεί αποδεκτή. Το διοικητικό κόστος εξαρτάται από τη φύση και το μέγεθος της συγκεκριμένης σύμβασης, το μέγεθος, τις συνθήκες οργάνωσης και τις δυνατότητες εκάστου προσφέροντος. Με δεδομένο ότι ο νόμος δεν καθορίζει σε κάποια διάταξή του το διοικητικό κόστος που θεωρείται εύλογο στους διαγωνισμούς με αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών καθαρισμού, δεν κρίνεται σκόπιμο οι αναθέτουσες αρχές στις σχετικές διακηρύξεις που συντάσσουν να αναγράφουν ως εύλογο συγκεκριμένο ποσοστό διοικητικού κόστους. Και τούτο, λόγω του ότι με τον τρόπο αυτό καθοδηγείται ο ανταγωνισμός (ΕΑΑΔΗΣΥ Απόφαση 6/2016).

Η έννοια του «εύλογου ποσοστού διοικητικού κόστους» συνιστά αόριστη νομική έννοια με προσδιοριστικό ρόλο την οικονομική προσφορά, το συγκεκριμένο περιεχόμενο της οποίας κρίνεται ανά περίπτωση, χωρίς να υφίσταται κάποιο συγκεκριμένο όριο για τη διάγνωση της πλήρωσής της, αφού ο προσδιορισμός του εύλογου διοικητικού κόστους για την παροχή των ζητούμενων υπηρεσιών ανάγεται στον τρόπο άσκησης της επιχειρηματικής δραστηριότητας του προσφέροντος, ο οποίος είναι ελεύθερος να διαμορφώσει την οικονομική προσφορά του κατά την ελεύθερη κρίση του, αναλαμβάνοντας και το βάρος του επιχειρηματικού κινδύνου κατά τη διαμόρφωση της τιμής της προσφοράς του (ΔΕΦ ΛΑΡ 19/2011).

Το γεγονός, δε, ότι κάποιος διαγωνιζόμενος έχει καταστρώσει την οικονομική προσφορά του κατά διαφορετικό τρόπο έναντι ανταγωνιστή του, υπό την επιφύλαξη βέβαια τήρησης των απαιτήσεων που έχουν τεθεί στη διακήρυξη και τη συμφωνία με την εργατική και ασφαλιστική νομοθεσία, αποτελεί

Αριθμός Απόφασης: 1173 /2022

σύμφυτο χαρακτηριστικό της επιχειρηματικής δράσης που αναπτύσσουν οι οικονομικοί φορείς στο πεδίο των δημοσίων διαγωνισμών και της ελευθερίας να οργανώνουν την οικονομική τους προσφορά κατά τρόπο ανταγωνιστικό, ήτοι καλύτερο για τα συμφέροντα της αναθέτουσας αρχής που προκηρύσσει τον διαγωνισμό, πολύ περισσότερο όταν κριτήριο ανάθεσης αποτελεί (όπως εδώ) το μειοδοτικό κριτήριο ανάθεσης, έτσι ώστε η αναδοχή της σύμβασης να εξαρτάται ουσιωδώς από το μικρότερο ύψος των οικονομικών προσφορών (βλ. ΕΑ ΣΤΕ 272/2008, ΑΕΠΠ 704/2018). Δηλαδή, εφόσον ούτε από τη διακήρυξη ούτε από το άρθρο 68 του ν. 3863/2010 ορίζεται ένα προκαθορισμένο ποσό ή κάποιο ελάχιστο αποδεκτό ποσοστό (βλ. ΕΣ Τμήμα VI 6175/2015, 3071/2014, 2998/2014, 4410/2013, 2653/2012, 1724/2012, 1723/2012, 1664/2012), για την κατάστρωση της οικονομικής προσφοράς των διαγωνιζομένων, στο πλαίσιο της ευρύτερης πρόκλησης ανταγωνισμού, ο οποίος αποβαίνει υπέρ της αναθέτουσας αρχής, ο αριθμητικός προσδιορισμός του διοικητικού κόστους μπορεί να ποικίλλει, ανάλογα με τις οικονομικές δυνατότητες και τις (θεμιτές πάντως) επιχειρηματικές επιδιώξεις κάθε διαγωνιζόμενου, σε συνδυασμό και με ενδεχόμενες ιδιαίτερα ευνοϊκές περιστάσεις υπό τις οποίες τελεί κατά την παροχή των υπηρεσιών του (βλ. ΔΕΦ ΑΘ 810/2012, ΔΕΦ ΛΑΡ 19/2011, ΕΣ Τμήμα VI 2090/2011). Εν κατακλείδι, το διοικητικό κόστος του οικονομικού φορέα ΧΑΛΤΣΙΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΟΥ ΣΕΡΑΦΕΙΜ δεν είναι μηδενικό, ούτε μπορεί να εξομοιωθεί με μηδενικό, ώστε να τίθεται αμφιβολία ως προς τη δυνατότητα εκτέλεσης της σύμβασης (ΣΤΕ 3439/2014), ούτε μπορεί εξ αντικειμένου να θεωρηθεί υπέρμετρα χαμηλό ή δυσανάλογο και ασύμβατο με την πραγματικότητα αναφορικά με την προς εκτέλεση σύμβαση, ώστε να προκύπτει ανάγκη αιτιολόγησης της υπόψη προσφοράς σύμφωνα με το άρθρο 88 του ν. 4412/2016.

Μετά τα παραπάνω, κρίνεται ότι οι προβαλλόμενοι ισχυρισμοί του προσφεύγοντος ... είναι αβάσιμοι και η από 06.06.2022 προδικαστική προσφυγή του (ΓΑΚ ΕΑΔΗΣΥ 814/07.06.2022) πρέπει να απορριφθεί.»

16. Επειδή ο παρεμβαίνων αντικρούει τις αιτιάσεις της προσφεύγουσας, προβάλλοντας ότι είναι αβάσιμες και αόριστες στο σύνολό τους. Ειδικότερα, ο παρεμβαίνων ισχυρίζεται, επικαλούμενος σχετική προς

Αριθμός Απόφασης: 1173 /2022

τούτο νομολογία (ΔΕφΑθ 125/2022), ότι ορθώς απορρίφθηκε η προσφορά της προσφεύγουσας και τούτο διότι όφειλε να υπολογίσει τις ασφαλιστικές εισφορές **με ποσοστά 24,81 % και 26,48 %**, ήτοι με τα αυξημένα ποσοστά που ίσχυαν προ της επιβολής των μειώσεων του άρθρ. του άρ. 31 Ν. 4756/2020, για όλη τη διετή διάρκεια της σύμβασης. Στο πλαίσιο αυτό προβάλλει ότι κατά τον χρόνο υποβολής των προσφορών στον παρόντα διαγωνισμό **(15.05.2021)**, που είναι και ο κρίσιμος χρόνος για την αξιολόγηση των προσφορών, η διάταξη του άρθρου 31 Ν. 4756/2020 είχε ισχύ μόνο μέχρι **31.12.2021** και μόλις τον Σεπτέμβριο του 2021 προβλέφθηκε παράταση των μειωμένων εισφορών μέχρι τις 31.12.2022, ενώ, άλλωστε, στη Διακήρυξη οριζόταν ότι η χρονική διάρκεια της σύμβασης **θα είναι δύο έτη, χωρίς να προσδιορίζεται η συγκεκριμένη ημερομηνία έναρξης της σύμβασης**. Ως προς το **σκέλος της προσφυγής που βάλλει κατά της νομιμότητας της δικής του οικονομικής του προσφοράς** και δη το χαρακτηρισμό αυτής ως ασυνήθιστα χαμηλής λόγω δήλωσης διοικητικού κόστους που δεν ανταποκρίνεται στις συνθήκες της σύμβασης (240€ ετησίως και 480€ για τη διετή διάρκεια της σύμβασης), ο παρεμβαίνων ισχυρίζεται ότι οι οικείες αιτιάσεις της προσφεύγουσας είναι απορριπτέες ως αορίστως προβαλλόμενες, και τούτο διότι η προσφεύγουσα απλώς παραθέτει ποσά που συνθέτουν κατά την κρίση της ένα εύλογο διοικητικό κόστος, χωρίς όμως να επικαλείται και να προσκομίζει σχετικά αποδεικτικά στοιχεία προς υποστήριξη των ισχυρισμών της, ενώ, περαιτέρω, ο ίδιος, προσκομίζοντας σχετικά αποδεικτικά έγγραφα υπεραμύνεται του ευλόγου εκ μέρους του δηλωθέντος διοικητικού κόστους.

17. Επειδή στην επίμαχη Διακήρυξη, που αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού, δεσμεύοντας αμφίδρομα την αναθέτουσα αρχή και τους διαγωνιζόμενους (ΕΑ ΣτΕ 352/2016, 53/2011, ΣτΕ 3669/2015, 5022/2012), σε σχέση με το τιθέμενο ζήτημα ορίζονται τα ακόλουθα:

«..... Η σύμβαση παροχής υπηρεσιών καθαρισμού θα είναι διάρκειας δύο (2) ετών από την υπογραφή της με δυνατότητα παράτασης της κατά ένα (1) έτος, για κάλυψη αναγκών των κτιρίων του Υπουργείου Εξωτερικών στις οδούς: ...

..., ..., ..., ..., ..., ..., ...

1.3 Συνοπτική περιγραφή φυσικού και του οικονομικού αντικείμενου της σύμβασης: Αντικείμενο της σύμβασης είναι η παροχή υπηρεσιών καθαρισμού

Αριθμός Απόφασης: 1173 /2022

κτιρίων για τις ανάγκες των Υπηρεσιών του Υπουργείου ..., επί των οδών: ...,
....., ..., ..., ..., ..., ..., ..., ..., ...

.....
Προκειμένου να εξασφαλισθεί η απρόσκοπτη και αδιάλειπτη παροχή υπηρεσιών καθαριότητας και στα δέκα (10) κτίρια, καθώς επίσης και η επίτευξη της ορθής και ομοιόμορφης παρακολούθησης του εν λόγω συμβατικού αντικειμένου, κατόπιν σχετικού αιτήματος του Υπουργείου Εξωτερικών, με την παρούσα διακήρυξη το σύνολο των υπηρεσιών καθαρισμού ανατίθεται σε έναν (1) ανάδοχο που θα προκύψει από την διαδικασία διενέργειας του διαγωνισμού.

1.5 Προθεσμία παραλαβής προσφορών και διενέργεια διαγωνισμού:

Η καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών η οποία έχει καθορισθεί στο ηλεκτρονικό σύστημα του ΕΣΗΔΗΣ είναι το **Σάββατο 15/05/2021** και ώρα 15.00 μμ.

2.4 Κατάρτιση - Περιεχόμενο Προσφορών

2.4.1 Γενικοί όροι υποβολής προσφορών

Οι προσφορές υποβάλλονται με βάση τις απαιτήσεις που ορίζονται στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I - Τεχνικές Προδιαγραφές – Πίνακας Συμμόρφωσης** και στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II - Υπόδειγμα οικονομικής προσφοράς της διακήρυξης**.

2.4.3.2 Τεχνική Προσφορά: Η τεχνική προσφορά θα πρέπει να καλύπτει όλες τις απαιτήσεις και τις προδιαγραφές που έχουν τεθεί από την αναθέτουσα αρχή, με ακριβή περιγραφή των συγκεκριμένων απαιτήσεων και προδιαγραφών που πληρούνται και περιλαμβάνει ιδίως τα έγγραφα και δικαιολογητικά, βάσει των οποίων θα αξιολογηθεί η καταλληλότητα των προσφερόμενων υπηρεσιών, με βάση το κριτήριο ανάθεσης, σύμφωνα με τα αναλυτικώς αναφερόμενα στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I - Τεχνικές Προδιαγραφές – Πίνακας Συμμόρφωσης της παρούσας διακήρυξης**.

2.4.4 Περιεχόμενα Φακέλου «Οικονομική Προσφορά» / Τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών

Η οικονομική προσφορά συντάσσεται με βάση το κριτήριο ανάθεσης της πλέον συμφέρουσας από οικονομικής άποψης προσφοράς βάσει τιμής.

.....
A. Τιμές

Αριθμός Απόφασης: 1173 /2022

Όλες οι τιμές δίνονται σε ευρώ (€) και σύμφωνα με το υπόδειγμα οικονομικής προσφοράς του Παραρτήματος ΙΙ, **είναι σταθερές καθ' όλη την διάρκεια της σύμβασης, δεν αναπροσαρμόζονται** και πρέπει να είναι στρογγυλοποιημένες σε δύο δεκαδικά ψηφία.

Στην τιμή περιλαμβάνονται οι υπέρ τρίτων κρατήσεις, ως και κάθε άλλη επιβάρυνση, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, μη συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ, για τις παρεχόμενες υπηρεσίες στον τόπο και με τον τρόπο που προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης.

Οι υπέρ τρίτων κρατήσεις, υπόκεινται στο εκάστοτε ισχύον αναλογικό τέλος χαρτοσήμου 3% και στην επ' αυτού εισφορά υπέρ ΟΓΑ 20 % όπως αναφέρονται αναλυτικά στην παράγραφο 5.1.2. της παρούσης Διακήρυξης.

Επισημαίνεται ότι το εκάστοτε ποσοστό ΦΠΑ επί τοις εκατό, της ανωτέρω τιμής θα υπολογίζεται αυτόματα από το σύστημα.

Ως απαράδεκτες θα απορρίπτονται προσφορές στις οποίες: α) δεν δίνεται τιμή σε ευρώ ή που καθορίζεται σχέση ευρώ προς ξένο νόμισμα, β) δεν προκύπτει με σαφήνεια η προσφερόμενη τιμή, με την επιφύλαξη του άρθρου 102 του ν. 4412/2016 και γ) η τιμή υπερβαίνει την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης.

Στην οικονομική προσφορά θα πρέπει να αναφέρεται με σαφήνεια ο τρόπος πληρωμής που περιγράφεται στην παρ. 5.1 της παρούσας διακήρυξης.

B. Επισημανση

Οι προσφέροντες οικονομικοί φορείς υποχρεούνται, με ποινή αποκλεισμού, να εξειδικεύουν σε χωριστό κεφάλαιο της οικονομικής προσφοράς τους, τα ακόλουθα στοιχεία ανά μήνα και ανά έτος, σύμφωνα με όσα προβλέπονται από την παρ.1 του άρθρου 68 του ν. 3863/2010:

- α) Τον αριθμό των εργαζομένων που θα απασχοληθούν στην σύμβαση.
- β) Τις ημέρες και τις ώρες εργασίας.
- γ) Τη συλλογική σύμβαση εργασίας στην οποία υπάγονται οι εργαζόμενοι καθώς και αντίγραφο αυτής.
- δ) Το ύψος του προϋπολογισμένου ποσού που αφορά τις πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές αυτών των εργαζομένων.
- ε) **Το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά.**

Αριθμός Απόφασης: 1173 /2022

στ) Τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά άτομο, όταν πρόκειται για καθαρισμό χώρων.

ζ) Στην οικονομική προσφορά τους, πρέπει να υπολογίζουν εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλώσιμων, του εργολαβικού τους, κέρδους και των νόμιμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων.

2.4.6 Λόγοι απόρριψης προσφορών

Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά:

α) η οποία δεν υποβάλλεται εμπρόθεσμα, με τον τρόπο και με το περιεχόμενο που ορίζεται πιο πάνω και συγκεκριμένα στις παραγράφους 2.4.1 (Γενικοί όροι υποβολής προσφορών), 2.4.2. (Χρόνος και τρόπος υποβολής προσφορών), 2.4.3. (Περιεχόμενα φακέλου δικαιολογητικών συμμετοχής, τεχνικής προσφοράς), 2.4.4. (Περιεχόμενα φακέλου οικονομικής προσφοράς, τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών), 2.4.5. (Χρόνος ισχύος προσφορών), 3.1. (Αποσφράγιση και αξιολόγηση προσφορών), 3.2 (Πρόσκληση υποβολής δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου) της παρούσας,

β) η οποία περιέχει ατέλειες, ελλείψεις, ασάφειες ή σφάλματα, εφόσον αυτά δεν επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση ή εφόσον επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση, δεν έχουν αποκατασταθεί κατά την αποσαφήνιση και την συμπλήρωσή της σύμφωνα με την παράγραφο 3.1.1. της παρούσας διακήρυξης,

γ) για την οποία ο προσφέρων δεν έχει παράσχει τις απαιτούμενες εξηγήσεις, εντός της προκαθορισμένης προθεσμίας ή η εξήγηση δεν είναι αποδεκτή από την αναθέτουσα αρχή σύμφωνα με την παράγραφο 3.1.1. της παρούσας και το άρθρο 102 του ν. 4412/2016,

δ) η οποία είναι εναλλακτική προσφορά.

ε) η οποία υποβάλλεται από έναν προσφέροντα που έχει υποβάλλει δύο ή περισσότερες προσφορές. Ο περιορισμός αυτός ισχύει, υπό τους όρους της παραγράφου 2.2.3.3 περ.γ της παρούσας (περ. γ' της παρ. 4 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016) και στην περίπτωση ενώσεων οικονομικών φορέων με κοινά μέλη, καθώς και στην περίπτωση οικονομικών φορέων που συμμετέχουν είτε αυτοτελώς είτε ως μέλη ενώσεων.

ζ) η οποία είναι υπό αίρεση,

η) η οποία θέτει όρο αναπροσαρμογής,

θ) η οποία παρουσιάζει ελλείψεις ως προς τα δικαιολογητικά που ζητούνται από τα έγγραφα της παρούσας διακήρυξης και αποκλίσεις ως προς τους όρους και τις τεχνικές προδιαγραφές της σύμβασης.

6.2 Διάρκεια σύμβασης

6.2.1. Η διάρκεια της Σύμβασης ορίζεται σε δύο (2) έτη από την υπογραφή της σύμβασης με δυνατότητα παράτασης, με απόφαση της αναθέτουσας αρχής, για χρονικό διάστημα κατά ένα (1) έτος, εφόσον η αναθέτουσα αρχή κρίνει αυτό απαραίτητο, έπειτα από εισήγηση της ΣΤ' 1 Διεύθυνσης Προσωπικού του Υπουργείου Εξωτερικών και κατόπιν γνωμοδότησης του αρμοδίου οργάνου (Επιτροπή παραλαβής των υπηρεσιών καθαριότητας). Η ενεργοποίηση του δικαιώματος προαίρεσης γίνεται με μονομερή σχετική δήλωση βούλησης της αναθέτουσας αρχής προς τον ανάδοχο που απευθύνεται σε αυτόν πριν από την λήξη της διάρκειας της σύμβασης. Για την παράταση της σύμβασης, ο ανάδοχος θα προσκομίσει εκ νέου εγγυητική επιστολή καλήςεκτέλεσης, το ύψος της οποίας θα ανέρχεται σε ποσοστό 5% επί του συμβατικού τιμήματος της προαίρεσης χωρίς ΦΠΑ».

18. Επειδή στο Ν. 4412/2016 στο **άρθρο 18** υπό τον τίτλο «Αρχές εφαρμοζόμενες στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων (άρθρο 18 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)» ορίζεται ότι «1. Οι αναθέτουσες αρχές αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και ενεργούν με διαφάνεια, τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας, της αμοιβαίας αναγνώρισης, της προστασίας του δημόσιου συμφέροντος, της προστασίας των δικαιωμάτων των ιδιωτών, της ελευθερίας του ανταγωνισμού και της προστασίας του περιβάλλοντος και της βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης.... 2. Κατά την εκτέλεση των δημοσίων συμβάσεων, οι οικονομικοί φορείς τηρούν τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τις διατάξεις της περιβαλλοντικής, κοινωνικοασφαλιστικής και εργατικής νομοθεσίας, που έχουν θεσπισθεί με το δίκαιο της Ένωσης, το εθνικό δίκαιο, συλλογικές συμβάσεις ή διεθνείς διατάξεις περιβαλλοντικού, κοινωνικού και εργατικού δικαίου, οι οποίες απαριθμούνται στο Παράρτημα Χ του Προσαρτήματος Α'. Η τήρηση των εν λόγω υποχρεώσεων ελέγχεται και βεβαιώνεται από τα όργανα που επιβλέπουν την εκτέλεση των δημοσίων συμβάσεων και τις αρμόδιες δημόσιες

Αριθμός Απόφασης: 1173 /2022

αρχές και υπηρεσίες που ενεργούν εντός των ορίων της ευθύνης και της αρμοδιότητάς τους...», στο **άρθρ. 53** παρ. 1 και 2 ότι «1. Οι όροι των εγγράφων της σύμβασης πρέπει να είναι σαφείς και πλήρεις ώστε να επιτρέπουν την υποβολή άρτιων και συγκρίσιμων μεταξύ τους προσφορών. 2. Τα έγγραφα της σύμβασης ....περιέχουν ιδίως : [.....] ε) ακριβή περιγραφή του φυσικού αντικείμενου της σύμβασης [...] ια) τα τεχνικά χαρακτηριστικά (προδιαγραφές), την ποσότητα και την περιγραφή των αγαθών, υπηρεσιών ή έργων, τον τρόπο της εκτέλεσης του ελέγχου και της διασφάλισης της ποιότητας, την προθεσμία για την εκτέλεση της σύμβασης, τον τόπο και χρόνο εκτέλεσης, καθώς και άλλα χαρακτηριστικά, ανάλογα με το αντικείμενο της σύμβασης, [...] ιε) το κριτήριο ανάθεσης, τη διαδικασία και τα κριτήρια αξιολόγησης των προσφορών, κατά τα ειδικότερα προβλεπόμενα στα άρθρα 86 και 87 [...] ιζ) τους απαράβατους όρους, απόκλιση από τους οποίους συνεπάγεται την απόρριψη της προσφοράς, ιη) όλους τους ειδικούς και γενικούς όρους για την εκτέλεση της σύμβασης, ιδίως δε την υποχρέωση της παρ. 2 του άρθρου 18 και τους όρους πληρωμής [...] κ) τα απαιτούμενα αποδεικτικά μέσα (δηλώσεις, δικαιολογητικά κ.λπ.), [.....]» και στο **άρθρ. 91** υπό τον τίτλο «Λόγοι απόρριψης προσφορών» ότι «1. Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά: α) Η οποία αποκλίνει από τα άρθρα 92 έως 100, και 102 έως 104 ή υποβλήθηκε κατά παράβαση των απαράβατων όρων περί σύνταξης και υποβολής της προσφοράς, όπως οι όροι αυτοί ορίζονται στα έγγραφα της σύμβασης. β) Η οποία περιέχει ατέλειες, ελλείψεις, ασάφειες ή σφάλματα, εφόσον αυτά δεν επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση ή, εφόσον επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση, δεν έχουν αποκατασταθεί κατά την αποσαφήνιση και τη συμπλήρωση της, σύμφωνα με το άρθρο 102. γ) Για την οποία ο προσφέρων δεν έχει παράσχει τις απαιτούμενες εξηγήσεις, εντός της προκαθορισμένης προθεσμίας ή η εξήγηση δεν είναι αποδεκτή από την αναθέτουσα αρχή, σύμφωνα με το άρθρο 102».

19. Επειδή σύμφωνα με το **άρθρο 31 του Ν.4756/2020** «Μέτρα ενίσχυσης των εργαζομένων και ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, κοινωνικοασφαλιστικές ρυθμίσεις και διατάξεις για την ενίσχυση των ανέργων» (ΦΕΚ Α 235/26.11.2020) ορίζεται ότι: «**Άρθρο 31- Μείωση ασφαλιστικών εισφορών εργοδότη-εργαζομένου** 1. Από την **1η**

Αριθμός Απόφασης: 1173 /2022

Ιανουαρίου 2021 οι ασφαλιστικές εισφορές των μισθωτών εργαζομένων σε φορείς εκτός δημόσιων υπηρεσιών, αποκεντρωμένων διοικήσεων, ΟΤΑ α` και β` βαθμού και νομικών προσώπων αυτών, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου εντός Γενικής Κυβέρνησης, μειώνονται κατά τρεις (3) ποσοστιαίες μονάδες από το ύψος που είχε διαμορφωθεί την 1η.6.2020, ως ακολούθως: α) Κατά 1,85 ποσοστιαίες μονάδες (πμ) των ασφαλίσεων υπέρ κλάδου ανεργίας. Η μείωση επιμερίζεται κατά 1,49 πμ στο ασφάλιστρο του εργοδότη και κατά 0,36 πμ στο ασφάλιστρο του εργαζομένου. Το συνολικό ασφάλιστρο υπέρ ανεργίας διαμορφώνεται σε ποσοστό 2,4 % και κατανέμεται κατά 1,2 % στον εργοδότη και κατά 1,2 % στον εργαζόμενο. β) Κατά 0,30 ποσοστιαίες μονάδες (πμ) των ασφαλίσεων υπέρ του Ενιαίου Λογαριασμού για την εφαρμογή Κοινωνικών Πολιτικών (Ε.Λ.Ε.Κ.Π.) της περ. α` της παρ. 4 του άρθρου 34 του ν. 4144/2013 (Α` 88), η οποία μειώνεται κατά 0,12 πμ από την εργοδοτική εισφορά υπέρ του Ειδικού Λογαριασμού Ανεργίας (Ε.Κ.Λ.Α.), σύμφωνα με το άρθρο 15 του ν. 2224/1994 (Α`122) και κατά 0,18 πμ από την εργοδοτική εισφορά υπέρ του Ειδικού Λογαριασμού Προγραμμάτων Επαγγελματικής Κατάρτισης και Εκπαίδευσης (Ε.Λ.Π.Ε.Κ.Ε.), σύμφωνα με το άρθρο 14 του ν. 2224/1994. Το συνολικό ασφάλιστρο της περ. α` της παρ. 4 του άρθρου 34 του ν. 4144/2013 διαμορφώνεται σε 0,16 % και κατανέμεται ως εξής: βα) Εργοδοτική εισφορά 0,06 % υπέρ του Ειδικού Λογαριασμού Προγραμμάτων Επαγγελματικής Κατάρτισης και Εκπαίδευσης (Ε.Λ.Π.Ε.Κ.Ε.), σύμφωνα με το άρθρο 14 του ν. 2224/1994. ββ) Εισφορά εργαζομένου 0,10 % υπέρ του Ειδικού Κοινού Λογαριασμού Ανεργίας (Ε.Κ.Λ.Α.), σύμφωνα με το άρθρο 15 του ν. 2224/1994. γ) Κατά 0,85 ποσοστιαίες μονάδες (πμ) των ασφαλίσεων υπέρ του Ενιαίου Λογαριασμού για την εφαρμογή Κοινωνικών Πολιτικών (Ε.Λ.Ε.Κ.Π) της περ. β` της παρ. 4 του άρθρου 34 του ν. 4144/2013, η οποία μειώνεται από την εισφορά που προβλέπεται στο πρώτο εδάφιο της περ. β` της παρ. 1 του άρθρου 7 του ν.δ. 2963/1954 (Α` 195), και αφορά αποκλειστικά ασφάλιστρο του εργαζομένου. Το αντίστοιχο ασφάλιστρο του εργαζομένου υπέρ Ε.Λ.Ε.Κ.Π διαμορφώνεται σε ποσοστό 0,35 % και αφορά ασφάλιστρο υπέρ πρώην ΟΕΕ (ν. 678/1977, Α` 246 και άρθρο 7 του ν. 3144/2003, Α` 111). 2. Από την εισφορά της περ. α` της παρ. 4 του άρθρου 34 του ν. 4144/2013 (κλάδος ΛΑΕΚ του Ε.Λ.Ε.Κ.Π) όπως αυτή διαμορφώνεται με βάση

Αριθμός Απόφασης: 1173 /2022

τις διατάξεις της περ. β), αποδίδεται πόρος στο Ελληνικό Ινστιτούτο Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας, στον Εθνικό Οργανισμό Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ΕΟΠΠΕΠ), καθώς και στα ινστιτούτα και τα εκπαιδευτικά κέντρα, τα οποία έχουν ιδρυθεί ή θα ιδρυθούν με τη συμμετοχή της ΓΣΕΕ, του ΣΕΒ, της ΓΣΕ-ΒΕΕ, της ΕΣΕΕ, του ΣΕΤΕ και του ΣΒΒΕ. Για τους ανωτέρω φορείς, εκτός του ΕΟΠΠΕΠ, η απόδοση του πόρου από τον κλάδο ΛΑΕΚ μπορεί να ανέρχεται μέχρι ποσοστού τριάντα πέντε τοις εκατό (35%) επί του συνόλου των ετήσιων εισφορών που εισπράττονται από τον e-ΕΦΚΑ για λογαριασμό του κλάδου ΛΑΕΚ, ανεξαρτήτως του βαθμού απόδοσης αυτών στον ΟΑΕΔ. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται τα προβλεπόμενα στην παρ. 10 του άρθρου 1 του ν. 2434/1996 (Α`188). **3. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου ισχύουν μέχρι την 31η.12.2021**». Περαιτέρω, με το άρθρο 81 του Ν. 4826/2021 «Παράταση μείωση ασφαλιστικών εισφορών εργοδότη και εργαζομένου – Τροποποίηση του άρθρου 31 του ν. 4756/2020» (**ΦΕΚ Α` 160/07.09.2021**), τροποποιήθηκε το άνω άρθρο 31 ν. 4756/2020 **ως προς τη διάρκειά της ισχύος του και προβλέφθηκε η παράταση του μέχρι 31.12.2022**. Η προεκτεθείσα ρύθμιση, όπως τροποποιήθηκε, κατά την σαφή γραμματική της διατύπωση και τον σκοπό της (ελάφρυνση του μισθολογικού κόστους κατά την δύσκολη οικονομική συγκυρία που είχε διαμορφωθεί εξαιτίας της επιδημίας του κορωνοϊού, βλ.οικεία εισηγητική έκθεση), γίνεται δεκτό ότι έχει προσωρινό και όχι μόνιμο χαρακτήρα, ώστε, μετά την πάροδο του ρητώς οριοθετημένου χρονικού πεδίου εφαρμογής της (ήτοι έως 31.12.2022 μετά την παράταση του χρόνου ισχύος της αρχικής ρύθμισης), επανέρχεται αυτοδικαίως το προϊσχύον νομοθετικό καθεστώς, εκτός εάν ο νομοθέτης, εν τω μεταξύ, επανεκτιμώντας την οικονομική κατάσταση, προβεί σε νέα ρύθμιση (βλ. **ad hoc ΔΕφΑθ 118/2022, 430/2021**).

20. Επειδή, **κρίσιμος χρόνος**, από την άποψη του **ισχύοντος νομοθετικού καθεστώτος, για τη διαμόρφωση της προσφοράς συμμετέχοντος σε διαγωνισμό, είναι ο χρόνος της διενέργειας του διαγωνισμού** (ΕΑ ΣτΕ 74/2021, 17/2011, 89/2010, 1194/2009). Σύμφωνα δε με την αρχή της νομιμότητας, που διέπει το σύνολο της διοικητικής δράσης, κάθε διακήρυξη δημόσιου διαγωνισμού πρέπει, ακόμη και αν ελλείπει σχετική ρήτρα, να ερμηνεύεται ως επιβάλλουσα στους οικονομικούς φορείς να

Αριθμός Απόφασης: 1173 /2022

τηρούν, κατά τη διαμόρφωση της προσφοράς τους, τις κείμενες διατάξεις, μεταξύ των οποίων προέχουσα θέση έχουν οι διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας περί της κατώτερης νόμιμης αμοιβής της εργασίας και της νομοθεσίας περί κοινωνικής ασφάλισης (ΕΑ ΣΤΕ 1100/2010, 791, 840, 1172/2008). Συνεπώς, οι διαγωνιζόμενοι οφείλουν, επί ποινή αποκλεισμού, να διαμορφώσουν την οικονομική τους προσφορά συμπεριλαμβάνοντας, μεταξύ άλλων, και το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά, στους ίδιους απόκειται δε να αναζητήσουν στην κείμενη ασφαλιστική νομοθεσία το ποσοστό της ασφαλιστικής εισφοράς που αντιστοιχεί στους απασχολούμενους που θα χρησιμοποιήσουν για την παροχή των ένδικων υπηρεσιών, προκειμένου να το συνυπολογίσουν στη προσφερόμενη από αυτούς τιμή. Εν προκειμένω, **κατά τον κρίσιμο χρόνο υποβολής των προσφορών (15-5-2021), ίσχυε το άρθρο 31 του ν. 4756/2020 προ της παράτασης της ισχύος του (και οι μειωμένες εισφορές ίσχυαν έως 31/12/2021)**, αφού η παρατάση του χρόνου ισχύος του δημοσιεύτηκε την 7-9-2021 στο ΦΕΚ Α` 160/07.09.2021, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην αμέσως προηγούμενη παράγραφο.

21. Επειδή περαιτέρω στο άρθρ. **68 Ν. 3863/2010** ορίζεται «1. Η εκάστοτε αναθέτουσα αρχή, δηλαδή το Δημόσιο, τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.), οι φορείς και οι οργανισμοί του δημόσιου τομέα, όπως αυτός προσδιορίζεται από τις οικείες διατάξεις, η οποία (αρχή) αναθέτει απευθείας ή προκηρύσσει διαγωνισμό για την ανάθεση παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης, υποχρεούται να ζητά από τις εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης (εργολάβοι) να αναφέρουν στην προσφορά τους, εκτός των άλλων, τα εξής: α) Τον αριθμό των εργαζομένων που θα απασχοληθούν στο έργο, β) Τις ημέρες και τις ώρες εργασίας, γ) Τη συλλογική σύμβαση εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι, δ) Το ύψος του προϋπολογισμένου ποσού που αφορά τις πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές αυτών των εργαζομένων, ε) **Το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά**, στ) Τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά άτομο, όταν πρόκειται για καθαρισμό χώρων. Οι εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης (εργολάβοι) υποχρεούνται, με ποινή αποκλεισμού, να εξειδικεύουν σε χωριστό κεφάλαιο της προσφοράς τους τα ως άνω

Αριθμός Απόφασης: 1173 /2022

στοιχεία. Στην προσφορά τους πρέπει να υπολογίζουν εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλώσιμων, του εργολαβικού τους κέρδους και των νόμιμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων. Επιπροσθέτως, υποχρεούνται να επισυνάπτουν στην προσφορά αντίγραφο της συλλογικής σύμβασης εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι.»

22. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, από την επισκόπηση της υποβληθείσας οικονομικής προσφοράς της προσφεύγουσας προκύπτουν τα ακόλουθα: Στο ηλεκτρονικό αρχείο με τίτλο «ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΡ. 68», η προσφεύγουσα στο σημείο **«Δ) ΥΨΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΕΝΟΥ ΠΟΣΟΥ ΠΟΥ ΑΦΟΡΑ ΤΙΣ ΠΑΣΗΣ ΦΥΣΕΩΣ ΝΟΜΙΜΕΣ ΑΠΟΔΟΧΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ»** δηλώνει για το σύνολο των εργαζομένων που θα απασχολήσει (ήτοι 24 άτομα και δη 20 άτομα επί τετράωρο, 07:00 - 11:00 ή και 13:00 -17:00, 3 άτομα επί 8ωρο και δη 08:00 -16:00 και 1 άτομο επί 4ωρο μία φορά το μήνα) συνολικό ποσό 155.259,57€ ετησίως ή **12.938,30€ μηνιαίως**, και περαιτέρω, στο σημείο **«Ε) ΥΨΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΙΣΦΟΡΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΑ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΘΕΝΤΑ ΠΟΣΑ ΓΙΑ ΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ»** δηλώνει ποσό 35.573,68€ ετησίως ή **2.964,47 € μηνιαίως**. Στο ίδιο πλαίσιο, στο ηλεκτρονικό αρχείο με τίτλο «ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ_signed.pdf», η προσφεύγουσα δηλώνει στον Πίνακα Β' ως μηνιαίο κόστος μισθοδοσίας (πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές του συνόλου των εργαζομένων) ποσό **12.938,30€ και στο πεδίο «σύνολο ασφαλιστικών εισφορών για το σύνολο των εργαζομένων» δηλώνει ποσό μηνιαίως 2.964,47 €**. Η Αναθέτουσα Αρχή, κατ' επικύρωση του Πρακτικού 9, στο οποίο ως προελέχθη εμπεριέχεται αναλυτικός υπολογισμός του συνολικού εργοδοτικού κόστους σε μηνιαία και ετήσια βάση, αλλά και των αναλογουσών ασφαλιστικών εργοδοτικών εισφορών ομοίως σε μηνιαία και ετήσια βάση, έκρινε πως η οικονομική προσφορά της προσφεύγουσας είναι απορριπτή **καθώς το κονδύλι των ασφαλιστικών εργοδοτικών εισφορών που δηλώνει η προσφεύγουσα ανά μήνα (2.964,47€) υπολείπεται του ελάχιστου νομίμου κατά τους υπολογισμούς της Επιτροπής του Διαγωνισμού, που ανέρχεται σε 3.151,67€ μηνιαίως για το σύνολο των εργαζομένων**. Εξάλλου, όπως ρητώς μνημονεύει και επιβεβαιώνει στις υποβληθείσες απόψεις της, η Αναθέτουσα Αρχή υπολόγισε για όλη την 24μηνιαία διάρκεια της

Αριθμός Απόφασης: 1173 /2022

σύμβασης τις ασφαλιστικές εισφορές σε ποσοστό 24,81% (ένσημα μερικής απασχόλησης) και 26,48% (ένσημα πλήρους απασχόλησης ΒΑΕ). **Υπό τα δεδομένα αυτά, επί των αιτιάσεων της προσφεύγουσας λεκτέα είναι τα εξής:** Καταρχάς, η αιτίαση της προσφεύγουσας ότι το συνολικό μηνιαίο εργοδοτικό κόστος της προσφοράς της (ήτοι το κόστος μισθοδοσίας/πάσης φύσεωσν αποδοχών + κόστος ασφαλιστικών εισφορών) υπερβαίνει το ελάχιστο νόμιμο συνολικό μηνιαίο εργατικό κόστος (ήτοι κόστος μισθοδοσίας και εισφορών), όπως το υπολογίζει η αναθέτουσα αρχή είναι απορριπτέος ως αβάσιμος και ερειδόμενος επί εσφαλμένης προϋπόθεσης, και τούτο διότι η αιτιολογική βάση απόρριψης της προσφοράς της, κατά την προσβαλλόμενη απόφαση, έγκειται στο ότι το κονδύλι των μηνιαίων ασφαλιστικών εργοδοτικών εισφορών, αυτοτελώς θεωρούμενο, όπως το δηλώνει η προσφεύγουσα στον οικείο Πίνακα Β΄ του Υποδείγματος της Οικονομικής Προσφοράς της, αλλά και στο αρχείο με τα στοιχεία του άρθρ. 68 ανερχόμενο **σε 2.964,47€**, υπολείπεται του ελαχίστου νομίμου κατά τους υπολογισμούς της αναθέτουσας αρχής, ήτοι **3.151,67€**. Ήτοι εξεταστέο και ελεγκτέο εν προκειμένω είναι, **εάν αυτοτελώς και διακριτώς (ως άλλωστε δηλώνεται στον οικείο Πίνακα της προσφοράς της προσφεύγουσας), το κονδύλι των ασφαλιστικών εργοδοτικών εισφορών ανταποκρίνεται και είναι σύμφωνο με τις διατάξεις της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας. Άλλωστε, στο ισχύον άρθρ. 68 του Ν. Ν. 3863/2010, αλλά και στις προρρηθείσες διατάξεις της Διακήρυξης (άρθρ. 2.4.4), απαιτείται όπως δηλώνεται χωριστά το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά (πρβλ και C 309/18, της 2.5.2019 «Lavorgna Srl» περί της υποχρέωσης χωριστής αναγραφής των κονδυλίων του εργατικού κόστους). Περαιτέρω, ως προς τις αιτιάσεις της προσφεύγουσας ως προς τις πλημμέλειες των υπολογισμών της αναθέτουσας α) στο ποσό του Δώρου Χριστουγέννων, β) στο κόστος των αντικαταστατών των μονίμων εργαζομένων και γ) στον υπολογισμό των αυξημένων ασφαλιστικών εισφορών για όλη τη διετή διάρκεια της σύμβασης, τα οποία σφάλματα κατά την προσφεύγουσα επηρεάζουν πτωτικά και το ύψος των ασφαλιστικών εργοδοτικών εισφορών, λεκτέα είναι τα εξής:** Όπως προκύπτει από τις υποβληθείσες απόψεις της Αναθέτουσας Αρχής, η τελευταία αποδέχεται και επιβεβαιώνει το σφάλμα στον υπολογισμό του

Αριθμός Απόφασης: 1173 /2022

Δώρου Χριστουγέννων και προβαίνει σε νέο υπολογισμό των σχετικών κονδυλίων για το σύνολο των εργαζομένων σε μηνιαία βάση. **Ωστόσο, ακόμη και κατόπιν των νέων, αναθεωρημένων, υπολογισμών, στους οποίους προβαίνει η Αναθέτουσα Αρχή στις απόψεις της, λαμβάνοντας υπόψη τις ανωτέρω μειώσεις που η προσφεύγουσα προβάλλει και που επηρεάζουν πτωτικά το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών, και πάλι, κατά τους ορθούς, νέους, αναθεωρημένους και σύμφωνους με τις επισημάνσεις της προσφεύγουσας, υπολογισμούς της Αναθέτουσας Αρχής, όπως εμπεριέχονται στις απόψεις της, οι συνολικές μηνιαίες εργοδοτικές εισφορές για τους 24 εργαζόμενους της σύμβασης με τους αντικαταστάτες τους μειώνονται κατά 21,99 ευρώ. Ήτοι, το ύψος των οφειλόμενων ασφαλιστικών εργοδοτικών εισφορών για τους 24 εργαζόμενους σε μηνιαία βάση διαμορφώνεται σε 3.129,68 ευρώ (αντί των αρχικώς υπολογισθέντων 3.151,67 ευρώ. Πίνακας Δ Πρακτικού 9).** Κατά συνέπεια και πάλι το ποσό των 2.964,47 ευρώ ανά μήνα που η προσφεύγουσα δηλώνει στην οικονομική της προσφορά ότι αντιστοιχεί στις ασφαλιστικές εισφορές, **υπολείπεται του αναθεωρημένου ποσού των 3.129,68 ευρώ ανά μήνα**, στο οποίο καταλήγει η Αναθέτουσα Αρχή. Άρα, οι σχετικοί ισχυρισμοί της προσφεύγουσας ότι οι λανθασμένοι υπολογισμοί του Δώρου Χριστουγέννων άγουν σε μη νόμιμη απόρριψη της προσφοράς της είναι απορριπτέοι, κατ' αποδοχή των αιτιάσεων της Αναθέτουσας Αρχής, όπως διατυπώνονται στις απόψεις της. Περαιτέρω, οι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας ότι η αναθέτουσα αρχή υπολογίζει στην ανάλυσή της κόστος αποζημίωσης αντικαταστάτη, ήτοι προβαίνει στην – μη νόμιμη - παραδοχή ότι οι αντικαταστάτες δεν θα λάβουν την νόμιμη άδεια τους και θα αποζημιωθούν χωρίς την επιβάρυνση ασφαλιστικών εισφορών για τη μη ληφθείσα κανονική άδειά τους, τούτοι προβάλλονται αλυσιτελώς από την προσφεύγουσα και άνευ εννόμου συμφέροντος. Τούτο, διότι στην περίπτωση που κρίνονταν αποδεκτοί οι επίμαχοι ισχυρισμοί, τότε θα αυξάνονταν οι ελάχιστες εργοδοτικές εισφορές, καθώς το ποσό που αντιστοιχεί στη μη χορηγηθείσα άδεια θα επιβαρυνόταν με εισφορές, με αποτέλεσμα το ποσό των 2.964,47€ ανά μήνα που η προσφεύγουσα δηλώνει στην οικονομική της προσφορά ότι αντιστοιχεί στις ασφαλιστικές εισφορές θα απόκλινε έτι περαιτέρω από το ελάχιστο νόμιμο ασφαλιστικό κόστος. Τέλος, επί των ισχυρισμών της

Αριθμός Απόφασης: 1173 /2022

προσφεύγουσας ότι **μη νομίμως υπολόγισε η αναθέτουσα αρχή τις αυξημένες ασφαλιστικές εισφορές σε ποσοστό 24,81% (ένσημα μερικής απασχόλησης) και 26,48% (ένσημα πλήρους απασχόλησης ΒΑΕ) για όλη τη χρονική διάρκεια της σύμβασης, ενώ θα έπρεπε τουλάχιστον για το έτος 2021, στο οποίο εκτείνεται η εκτέλεση της σύμβασης, να υπολογιστούν οι επίμαχες εισφορές με τους μειωμένους συντελεστές του άρθρ. 31 του Ν. 4756/2020, λεκτέα είναι τα εξής:** Σύμφωνα με το **άρθρ. 1.5** της Διακήρυξης, ως προθεσμία υποβολής των προσφορών ορίστηκε η **15-5-2021 και ώρα 15.00 μμ**, ενώ σύμφωνα με το **άρθρ. 6.2.1.** η διάρκεια της σύμβασης ορίστηκε σε δύο (2) έτη από την υπογραφή της, με δυνατότητα παράτασης, με απόφαση της αναθέτουσας αρχής, για χρονικό διάστημα ενός (1) έτους, εφόσον η αναθέτουσα αρχή κρίνει αυτό απαραίτητο. Δέον όπως σημειωθεί ότι, πέραν της ρητής αναφοράς περί διετούς διάρκειας της σύμβασης με δικαίωμα προαίρεσης ενός έτους, σε κανένα σημείο της Διακήρυξης δεν διευκρινίζεται είτε ο ακριβής χρόνος έναρξης είτε ο ακριβής χρόνος λήξης της σύμβασης. Ωστόσο, με δεδομένο ότι η προθεσμία υποβολής των προσφορών έληγε στις 15-5-2021 και ως ημερομηνία ηλεκτρονικής αποσφράγισης των προσφορών ορίστηκε κατά την Διακήρυξη η 20-5-2021, σε συνδυασμό με την προβλεπόμενη 2ετή διάρκεια της σύμβασης, προκύπτει ότι, προκειμένου για την σύνταξη και κοστολόγηση των προσφορών λαμβάνεται υπόψη ότι η εκτέλεση της σύμβασης εκτείνεται εντός των ετών 2021, 2022, 2023 και 2024 - εφόσον ενεργοποιηθεί το δικαίωμα προαίρεσης (ήτοι 21-5-2021 έως 20-5-2022 1^ο έτος, και 21-5-2022 έως 20-5-2023 2^ο έτος και 21-5-2023 έως 20-5-2024 3^ο έτος προαίρεσης). **Και τούτο διότι για τον υπολογισμό του κόστους μισθοδοσίας αλλά και των εισφορών, πρέπει να ληφθεί υπόψη ένα σταθερό σημείο, το οποίο δεν δύναται παρά να προκύπτει από τον καταληκτικό χρόνο υποβολής των προσφορών, αφού όπως γίνεται δεκτό, κρίσιμος χρόνος, από την άποψη του ισχύοντος νομοθετικού καθεστώτος, για τη διαμόρφωση της προσφοράς συμμετέχοντος σε διαγωνισμό, είναι ο χρόνος της διενέργειας του διαγωνισμού (ΕΑ ΣΤΕ 74/2021, 17/2011, 89/2010, 1194/2009, βλ. αναλυτικά σκ. 20 της παρούσας). Άλλωστε, οι σχετικές αιτιάσεις της αναθέτουσας αρχής ότι ο επιμελής διαγωνιζόμενος όφειλε να λάβει υπόψη του την πολυπλοκότητα των σχετικών διαδικασιών ανάθεσης που δεν επιτρέπουν την άμεση σύναψη της σύμβασης,**

Αριθμός Απόφασης: 1173 /2022

είναι απορριπτέες, αφού **πέραν του ότι τυγχάνουν υποθετικές, δεν ορίζουν** με τρόπο σαφή και ορισμένο το **κρίσιμο χρονικό σημείο** για την σύνταξη και κοστολόγηση των προσφορών, το οποίο έτσι θα εκτιμάται κατά το δοκούν από τους διαγωνιζομένους κατά παράβαση των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της νομιμότητας. Άρα, επί τη βάσει των ως άνω παραδοχών, οι εισφορές ήταν υπολογιστέες με βάση τη νομοθεσία ως είχε κατά τον χρόνο υποβολής των προσφορών πλην όμως, ως είχε όχι για εργασία παρεχόμενη κατά τον χρόνο υποβολής των προσφορών (15-5-2021), αλλά όσον αφορά τον χρόνο εκτέλεσης της σύμβασης, ο οποίος κατά τα ανωτέρω και σύμφωνα με τις προβλέψεις της Διακήρυξης, εκτείνεται και καταλάμβανε τα έτη 2021, 2022 και 2023. Συνεπεία τούτου, βασίμως προβάλλει η προσφεύγουσα ότι τουλάχιστον για το έτος 2021 οι ασφαλιστικές εισφορές έπρεπε να υπολογιστούν με το μειωμένο ποσοστό του **άρθρ. 31 του Ν. 4756/2020, το οποίο, ως ίσχυε κατά τον κρίσιμο χρόνο υποβολής των προσφορών προέβλεπε μειωμένες εισφορές έως 31/12/2021.** Περαιτέρω και για το υπολειπόμενο χρονικό διάστημα της σύμβασης, το οποίο αναγκαστικώς θα εκτείνεται στα έτη 2022 και 2023, οι διαγωνιζόμενοι όφειλαν να υπολογίσουν τις ασφαλιστικές εισφορές με το αυξημένο ποσοστό τους ως ίσχυε προ των μειώσεων που επήλθαν με το άρθρ. 31 του Ν. 4756/2021. Άλλωστε, τα ανωτέρω, ουδόλως αναιρούνται αλλά τουναντίον επιβεβαιώνονται και από τις παρασχεθείσες διευκρινίσεις της αναθέτουσας αρχής και δη από την υπ'αριθμ. 50052/28-04-2021 Διευκρίνιση της Αναθέτουσας Αρχής επί του ερωτήματος της εταιρείας με την επωνυμία "...", το περιεχόμενο της οποίας ουδόλως δύναται να υποστηριχθεί βασίμως ότι παρερμήνευσε η προσφεύγουσα, απορριπτομένων των σχετικών αιτιάσεων της αναθέτουσας αρχής. Ειδικότερα, σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στο άνω έγγραφο Διευκρινίσεων, η αναθέτουσα αρχή διευκρίνισε το χρονικό πεδίο εφαρμογής των διατάξεων των άρθρων 2 και 3 του ν. 4756/2020, επισημαίνοντας ότι η μείωση των ασφαλιστικών εισφορών αφορά αποκλειστικά στο χρονικό διάστημα από 01-01-2021 έως και 31-12-2021 και συνεπώς οι μειωμένες εισφορές δύναται να ληφθούν υπόψη για τον υπολογισμό του συνολικού ασφαλιστικού κόστους του υπό ανάθεση έργου μόνο στο μέτρο που οι εργαζόμενοι θα απασχοληθούν κατά το συγκεκριμένο, ρητώς προσδιορισμένο, χρονικό διάστημα». Πράγματι, η αναθέτουσα αρχή

Αριθμός Απόφασης: 1173 /2022

δεν διευκρίνισε πέραν του χρόνου ισχύος των μειωμένων ασφαλιστικών εισφορών (έως 31/12/2021) το χρόνο έναρξης της σύμβασης, και ούτε θα μπορούσε άλλωστε, πλην όμως, ούτε η προσφεύγουσα παρερμήνευσε την άνω διευκρίνιση, παρά εφάρμοσε την άνω διάταξη στην προκειμένη περίπτωση επί τη βάσει του κρίσιμου χρόνου υποβολής των προσφορών. Συνεπώς, ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας ότι **μη νομίμως υπολόγισε η αναθέτουσα αρχή το ποσοστό των ασφαλιστικών εισφορών για όλο το χρονικό διάστημα της σύμβαση με το αυξημένο ποσοστό (24,81% ένσημα μερικής απασχόλησης και 26,48% ένσημα πλήρους απασχόλησης ΒΑΕ) της σύμβασης βασίμως προβάλλεται**. Ωστόσο, δέον όπως σημειωθεί ότι ακόμη και στην περίπτωση αυτή, η οικονομική προσφορά της προσφεύγουσας, όπως προκύπτει από την επισκόπηση του Πίνακα Β της προσφοράς της, δεν παρίσταται σύμφωνη προς τα ανωτέρω και ούτε δύναται να θεωρηθεί ότι καλύπτει το ελάχιστο νόμιμο ποσό των οφειλόμενων ασφαλιστικών εισφορών και **τούτο διότι δεν προκύπτει ότι έχει εφαρμόσει τους μειωμένους συντελεστές εισφορών μόνον για το κρίσιμο χρόνο των επτά (7) μηνών του έτους 2021, ως όφειλε, αλλά έχει υπολογίσει μειωμένους συντελεστές για όλη τη χρονική διάρκεια της σύμβασης**. Ειδικότερα, στο αρχείο με τίτλο «**ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ_signed.pdf**», η προσφεύγουσα υποβάλλει τον Πίνακα Β' ως ακολούθως:

ΠΙΝΑΚΑΣ Β : ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ ΚΑΙ ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΕΡΓΟΥ

ΚΟΣΤΗ	ΜΗΝΙΑΙΑ	ΕΤΗΣΙΑ	ΣΥΝΟΛΟ 3 ΕΤΩΝ (2 ΕΤΗ ΣΥΝ ΠΡΟΑΙΡΕΣΗ 1 ΕΤΟΥΣ)
ΥΨΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΕΝΟΥ ΠΟΣΟΥ ΠΑΣΗΣ ΦΥΣΕΩΣ ΝΟΜΙΜΩΝ ΑΠΟΔΟΧΩΝ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΣΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟ (Κόστος μισθοδοσίας)	12,938.30 €	155,259.57 €	465,778.70 €
ΥΨΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΙΣΦΟΡΩΝ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΣΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟ	2,964.47 €	35,573.68 €	106,721.05 €
ΚΟΣΤΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΛΥΨΗΣ	12.00 €	144.00 €	432.00 €
ΚΟΣΤΟΣ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΜΕΝΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΒΑΣΕΙ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ	77.38 €	928.53 €	2,785.60 €
ΚΟΣΤΟΣ ΑΓΟΡΑΣ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΩΝ ΥΛΙΚΩΝ - ΑΝΑΛΩΣΙΜΩΝ ΒΑΣΕΙ ΤΕΧΝΙΚΗΣ	116.07 €	1,392.80 €	4,178.40 €

Αριθμός Απόφασης: 1173 /2022

ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ*	182.76 €	2,193.07 €	6,579.21 €
ΝΟΜΙΜΕΣ ΥΠΕΡ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΤΡΙΤΩΝ ΚΡΑΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ 8%	1,451.03 €	17,412.31 €	52,236.93 €
ΕΡΓΟΛΑΒΙΚΟ ΚΕΡΔΟΣ	77.38 €	928.53 €	2,785.60 €
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΜΟΙΒΗ ΧΩΡΙΣ ΦΠΑ	17,819.37 €	213,832.49 €	641,497.48 €
ΦΠΑ 24%	4,276.65 €	51,319.80 €	153,959.40 €
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΜΟΙΒΗ ΜΕ ΦΠΑ - ΤΕΛΙΚΗ ΑΜΟΙΒΗ ΑΝΑΔΟΧΟΥ	22,096.02 €	265,152.29 €	795,456.88 €

Εκ του ανωτέρω Πίνακα προκύπτει ότι το ποσοστό των ασφαλιστικών εισφορών που η προσφεύγουσα δηλώνει ετησίως (και μηνιαίως) ανέρχεται σε ποσοστό 22,91%, αφού δηλώνει μεικτές αποδοχές ετησίως 155.259,57€ και αναλογούσες εισφορές 35.573,58€. Ακολούθως, για την τριετή διάρκεια της σύμβασης δηλώνει ασφαλιστικές εισφορές ύψους 106.721,05€, το οποίο προκύπτει ως το γινόμενο 35.573,58€X 3 έτη= 106.721,05€. Συναφώς, ευχερώς συνάγεται ότι το δηλωθέν ποσό των ασφαλιστικών εισφορών, όπως το δηλώνει η προσφεύγουσα είναι το ίδιο και για τα τρία έτη της σύμβασης, και ουδόλως έλαβε υπόψη της την επάνοδο των συντελεστών των εισφορών στα αυξημένα ποσοστά τους για τα επόμενα έτη (2022, 2023 κλπ) της σύμβασης. Ούτε, εξάλλου, προκύπτει ότι το ποσοστό 22,91% που υπολογίζει εξάγεται μεσοσταθμικά, καθώς και στην περίπτωση αυτή, το ποσοστό θα ανερχόταν σε τουλάχιστον 25,29%. Άρα, ο επίμαχος ισχυρισμός της προσφεύγουσας αλυσιτελώς και άνευ εννόμου συμφέροντος, άλλως αβασίμως προβάλλεται, καθώς εκ της επισκόπησης της οικονομικής της προσφοράς, δεν προκύπτει ότι υπολόγισε μειωμένες ασφαλιστικές εισφορές μόνον για τους (7) μήνες του έτους 2021 που επικαλείται, αλλά για όλο το χρονικό διάστημα στο οποίο εκτείνεται η σύμβαση, ήτοι και για το χρονικό διάστημα στο οποίο θα έπρεπε οι ασφαλιστικές εισφορές να υπολογιστούν με τους αυξημένους συντελεστές. **Συνεπεία τούτου, η προσφυγή καθ' ο μέρος στρέφεται κατά της νομιμότητας της απόρριψης της προσφοράς και της προσφεύγουσας είναι απορριπτέα.**

23. Επειδή, ακολούθως, με το δεύτερο σκέλος της προσφυγής της, η προσφεύγουσα βάλλει κατά της προσφοράς του παρεμβαίνοντος και αναδειχθέντος προσωρινού αναδόχου, υποστηρίζοντας ότι υπέβαλε

Αριθμός Απόφασης: 1173 /2022

ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά καθώς το δηλωθέν εκ μέρους του **διοικητικό κόστος** (240 ευρώ ετησίως και 480 για τη διετή διάρκεια της σύμβασης) είναι ιδιαίτερα χαμηλό και θέτει σε κίνδυνο την εκτέλεση της σύμβασης, καθιστώντας την προσφορά του ζημιογόνα. Ως προς το διοικητικό κόστος, η προσφεύγουσα προβάλλει μια σειρά κοστολογήσεων επιμέρους κονδυλίων που το συγκροτούν και συγκεκριμένα του κόστους εγγυητικής επιστολής συμμετοχής και εκτέλεσης και του κόστους ιατρού εργασίας και τεχνικού ασφαλείας, τα οποία κατά τους υπολογισμούς της ανέρχονται σε 1.376€ για τα δύο έτη της σύμβασης. Ήτοι η προσφεύγουσα υπολογίζει α) το ελάχιστο κόστος εγγυητικής επιστολής συμμετοχής για πέντε (5) τρίμηνα σε 130,65€, αναφέροντας ως κόστος προμήθειας Τραπέζης 0,3% ανά τρίμηνο, β) το κόστος εγγυητικής επιστολής συμμετοχής σε 971,46€ για εννέα τρίμηνα, χρησιμοποιώντας ως κόστος προμήθειας Τραπέζης ποσοστό 0,5%, χωρίς ωστόσο να τεκμηριώνει πως προκύπτει και χωρίς να παραθέτει αποδεικτικά στοιχεία ή μέσες και εύλογες τιμές αγοράς και γ) ως κόστος ιατρού εργασίας και τεχνικού ασφαλείας για 24 εργαζομένους το ποσό των 136,95€ ετησίως ή 273,89€ για δύο έτη. Συνεπώς, κατά την προσφεύγουσα το ελάχιστο διοικητικό κόστος για 2 έτη ανέρχεται σε $130,65 + 971,46 + 237,89 = 1.376€$ για 2 έτη έναντι των 480€ που δήλωσε ο παρεμβαίνων. Επί των άνω ισχυρισμών της προσφεύγουσας γίνονται δεκτά τα ακόλουθα: Πέραν και ανεξαρτήτως του γεγονότος ότι τα άνω κονδύλια και δη του κόστους εγγυητικής καλής εκτέλεσης, ιατρού εργασίας και τεχνικού ασφαλείας αορίστως και αναποδείκτως εξάγονται από την προσφεύγουσα, πράγματι, ο ανάδοχος οφείλει να καλύψει κόστη εγγυητικών συμμετοχής και καλής εκτέλεσης, πλην όμως δύναται να καλύψει το κόστος αυτών ακόμη και δια έκδοσης γραμματίου ..., ήτοι εν προκειμένω ο παρεμβαίνων δύναται να καλύψει το κόστος τουλάχιστον της εγγυητικής επιστολής καλής εκτέλεσης (καθόσον ως εγγύηση συμμετοχής έχει προσκομιστεί εγγυητική επιστολή Τραπέζης) δια έκδοσης γραμματίου του ... (30€), ενώ περαιτέρω η προσφεύγουσα κατά τον υπολογισμό του κόστους της εγγυητικής επιστολής καλής εκτέλεσης υπολογίζει ποσό 971,46€, χωρίς να προκύπτει ότι αυτά τα ποσοστά απεικονίζουν μέσες και εύλογες τιμές και χωρίς να λαμβάνει υπόψη την άνω δυνατότητα. Εξάλλου, δεν απαιτείται να συνυπολογιστεί κόστος ιατρού εργασίας και τεχνικού ασφαλείας, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου

Αριθμός Απόφασης: 1173 /2022

21 παρ.1 του Ν. 3850/2010, αφού στην υπό κρίση περίπτωση το προσωπικό που θα απασχοληθεί δε θα ξεπερνά τα 50 άτομα, ως η εν λόγω διάταξη ορίζει (πρβλ ΑΕΠΠ1666,1667/2020, ΑΕΠΠ 547,548,549/2021). Άρα, η οικονομική προσφορά του παρεμβαίνοντος ως προς το δηλωθέν διοικητικό κόστος δεν παρίσταται ασυνήθιστα χαμηλή ώστε να κινηθεί η διαδικασία του άρθρ. 88 του Ν. 4412/2016, ούτε η αναθέτουσα αρχή προκύπτει ότι υπερέβη τα άκρα όρια της διακριτικής της ευχέρειας, τα οποία ελέγχονται από την ΕΑΔΗΣΥ. Για τους ανωτέρω λόγους, η εν λόγω αιτίαση της προσφεύγουσας περί ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς του οικονομικού φορέα ... θα πρέπει να απορριφθεί προεχόντως ως αόριστη, άλλως ως αναπόδεικτη και περαιτέρω ως αβάσιμη.

24. Επειδή κατόπιν των ανωτέρω, η υπό κρίση προσφυγή πρέπει να απορριφθεί.

25. Επειδή ύστερα από την προηγούμενη σκέψη πρέπει να καταπέσει το καταβληθέν από την προσφεύγουσα παράβολο κατ' άρθρ. 363 του ν. 4412/2016.

Για τους λόγους αυτούς

Απορρίπτει την προδικαστική προσφυγή.

Δέχεται την παρέμβαση.

Ορίζει την κατάπτωση του κατατεθέντος από την προσφεύγουσα παραβόλου.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 14 Ιουλίου 2022 και εκδόθηκε στις 3 Αυγούστου 2022 στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΜΙΧΑΗΛ ΔΙΑΘΕΣΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΖΑΡΛΑΣ